

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Bevilgninger til samiske formål i statsbudsjettet 2022

Bevilgninger til samiske formål

Staten Norge er etablert på territoriet til to folk, samer og nordmenn. Regjeringen har som mål at samene skal få utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv.

Grunnloven § 108 og sameloven er de nasjonale rettsgrunnlagene for samepolitikken. Norge har også en rekke folkerettslige forpliktelser som legger føringer for samepolitikken. Alle departementene har ansvar for å følge opp gjennomføringen av samepolitikken innenfor sin sektor. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har det overordnede samordningsansvaret for statlig samepolitikk og skal arbeide for helhet og sammenheng i politikken, på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer.

I Kommunal- og moderniseringsdepartementets Prop. 1 S (2021–2022) gis det en kort omtale av samepolitiske mål og strategier for departementets arbeid.

Denne publikasjonen gir en kort og samlet framstilling av de ulike departementenes forslag til bevilgninger til samiske formål i 2022¹.

Innhold

Sametinget.....	3
Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD)	4
Utenriksdepartementet (UD)	7
Kunnskapsdepartementet (KD)	9
Kulturdepartementet (KUD)	13
Justisdepartementet (JD)	15
Helse- og omsorgsdepartementet (HOD).....	16
Barne- og familiedepartementet (BFD).....	17
Landbruks- og matdepartementet (LMD)	18
Klima- og miljødepartementet (KLD).....	21
Samferdselsdepartementet (SD).....	22

---

¹ Ved eventuelle avvik mellom de ulike departementenes budsjettproposisjoner og denne publikasjonen er budsjettproposisjonene gjeldende.

Oversikt over bevilgninger til samiske formål

(i 1000 kroner)

	Regnskap 2020	Saldert budsjett 2021	Forslag 2022
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	596 156	645 714	670 313
Kunnskapsdepartementet	329 110	355 758	367 106
Kulturdepartementet	47 171	48 955	50 995
Justis- og beredskapsdepartementet	400	400	5 400
Helse- og omsorgsdepartementet	7 400	7 400	7 400
Barne- og familiedepartementet	1 100	11 100	11 100
Landbruks- og matdepartementet	152 377	154 459	167 887
Klima- og miljødepartementet	6 000	6 000	
Sum	1 139 714	1 229 786	1 280 201

Det vil også bli gitt tilskudd til samiske formål over Utenriksdepartementets budsjett, se nærmere omtale side 7.

Det er gitt en nærmere presisering av summene oppgitt i tabellen under omtalene fra hvert departement i denne publikasjonen. Det blir også gitt tilskudd til samiske formål over tilskuddsposter hvor tilskuddsfordelingen vil skje på et senere tidspunkt. Disse tilskuddene inngår ikke i summene i tabellen, men er beskrevet i de departementsvise omtalene.

Sametinget

Sametinget vil ifølge budsjettforslaget forvalte omlag 560 mill. kroner i 2022. Dette er en økning på cirka 21 mill. kroner (3,9 prosent) fra 2021. Sametingets første hele driftsår var i 1990, da hadde Sametinget et budsjett på 31,7 mill. kroner. Sametingets budsjett har hatt en positiv utvikling gjennom mange år. Utviklingen er i tråd med myndighetenes målsetting om at Sametinget skal ha større innflytelse og myndighet i saker som er av spesiell interesse for den samiske befolkningen.

Oversikt over bevilgninger til Sametinget

	(i 1000 kroner)		
	Regnskap 2020	Saldert budsjett 2021	Forslag 2022
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	518 968	539 013	559 645
Klima- og miljødepartementet	6 000	6 000 ¹	
Sum	524 968	545 013	559 645

¹ Over kap. 1429 Riksantikvaren, post 71 *Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie* ble det øremerket inntil 6 mill. kroner for å styrke oppfølgingen av arbeidet med bevaringen av automatiske fredede samiske kulturminner i 2021. Øremerkingen foreslås avvirket fra 2022.

Regjeringen og Sametinget etablerte i 2019 en ny budsjettordning, hvor de årlige overføringene til Sametinget som utgangspunkt skal samles under én post i statsbudsjettet, jf. omtale under kap. 560, post 50 i Prop 1 S (2018-2019) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Med den nye ordningen gis Sametinget større handlingsrom til selv å prioritere økonomiske virkemidler mellom ulike tiltak.

Kap. 560, post 50 er en felles budsjettpost som finansierer de sektorområdene som fagdepartementene har et ansvar for å ivareta. Retningslinjer for den nye budsjettordningen, som Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utarbeidet, skal bidra til å håndtere eventuelle utfordringer én, samlet post vil kunne skape i ansvarsfordelingen mellom departementene. Et viktig premiss for ordningen er at hvert departement fortsatt har ansvaret for samiske saker innenfor sin sektor.

Med forbehold om budsjettvedtak i Stortinget fordeler Sametinget bevilgningene i årets siste plenumsmøte. Sametinget fordeler bevilgningene etter egne prioriteringer, men i tråd med Stortingets budsjettvedtak. Rammene for Sametingets økonomiforvaltning fastsettes av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i reglement for Sametingets økonomiforvaltning, jf. sameloven § 2-1, tredje ledd. I reglementet har departementet fastsatt at økonomireglementet og bestemmelser om økonomistyring i staten også gjelder for Sametinget.

Sametinget har forvaltningsansvar for en rekke administrative forhold, slik som sametingsvalg, fordeling av økonomiske tilskudd, fastsetting av nærmere bestemte deler av skolens læreplaner, forvaltning av samiske kulturminner etter kulturminneloven og tilhørende forskrifter, og oppnevning av representanter til ulike offentlige organer. Sametinget utøver dessuten myndighet og innflytelse gjennom deltakelse og representasjon i en rekke utvalg, styrer og råd.

For mer om Sametingets virksomhet se www.samediggi.no.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD)

			(i 1000 kroner)		
Kap.	Post	Benevnelse	Regnskap	Saldert	Forslag
			2020	budsjett 2021	2022
525	01	Statsforvalterne, Driftsutgifter	26 464	27 459	28 000 ¹
560	50	Samiske formål, Samisk språk, kultur og samfunnsliv	518 968	539 013	559 645
560	51	Samiske formål, Divvun	7 428	7 621	7 780
560	55	Samiske formål, Samisk høyskole	5 363	5 502	5 616
563	01	Internasjonalt reindriftssenter, Driftsutgifter	6 586	6 258	6 351
563	21	Internasjonalt reindriftssenter, Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	1 547	2 861	2 921 ²
2445	31	Statsbygg, Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>			60 000
2445	33	Statsbygg, Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	29 800	57 000	
Sum			596 156	645 714	670 313

¹ Tildelingen finansierer de nordligste fylkesmenns oppgaver som regional reindriftsmyndighet.

² Regnskapstallet inkluderer ekstern finansiering av prosjekter i regi av Internasjonalt reindriftssenter.

I tillegg blir det bevilget midler til samiske formål over følgende budsjettkapitler og poster:

Kap.	Post	Benevnelse
500	50	Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Forskningsprogrammer
553	63	Grenseregionale Interreg-program

Kap. 525 Statsforvalterne, post 01 Driftsutgifter

Reindrift ligger i statsforvalterens ordinære driftsramme. Bevilgningen er derfor et anslag over hvor mye av den totale bevilgningen til de nordligste statsforvalterne som skal dekke deres oppgave som reindriftsmyndighet.

Kap. 560 Samiske formål, post 50 Samisk språk, kultur og samfunnsliv

Posten utgjør hovedbevilgningen til Sametinget.

Bevilgningsendringer:

- 7,3 mill. kroner økning til dekning av husleie ved Saemien Sijte – sørsamisk museum og kultursenter i 2022.
- 6 mill. kroner økning til oppfølging av Meld. St. 37 (2020–2021) *Samisk språk, kultur og samfunnsliv – Næringsgrunnlag for levende samiske lokalsamfunn*.
- 2,2 mill. kroner reduksjon som følge av at forventet pensjonspremie til Statens pensjonskasse er redusert tilsvarende, jf. nærmere omtale i Prop. 1 S (2021–2022), del I pkt. 4.3.

Samlet foreslås en bevilgning på 560 mill. kroner. Bevilgningen forvaltes i sin helhet av Sametinget.

Kap. 560 Samiske formål, post 51 Divvun

Divvun, en egen enhet ved Norges arktiske universitet – Universitetet i Tromsø, utvikler og drifter teknologiske språkverktøy for de samiske språkene. Moderne språkteknologi er en forutsetning for at samiske språk skal kunne overleve som bruksspråk i dagens samfunn.

Departementet foreslår en bevilgning på 7,8 mill. kroner i 2022 til drift av Divvun.

Kap. 560 Samiske formål, post 55 Samisk høyskole

Samisk høyskole utfører enkelte oppgaver på oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Bevilgningen skal dekke drift av Faglig analysegruppe for samisk statistikk og drift av ordningen Samiske veivisere.

Samlet er det foreslått en bevilgning til Samisk høyskole på 5,6 mill. kroner i 2022 til dekning av utgifter til Faglig analysegruppe og Samiske veivisere.

Kap. 563 Internasjonalt reindriftssenter, post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Internasjonalt reindriftssenter i Kautokeino er en faglig selvstendig institusjon som vedtar egne mål og resultatkrav innenfor de rammene som Kommunal- og moderniseringsdepartementet fastsetter. Arbeidet skal være rettet mot næringsutøvere, offentlige myndigheter, forskningsmiljøer og andre fagmiljøer, i tillegg til internasjonale organisasjoner og samarbeidsorganer. Styret er senterets øverste organ.

Departementet foreslår en samlet bevilgning på 9,3 mill. kroner til Internasjonalt reindriftssenter i 2022.

Kap. 2445 Statsbygg, post 31 Igangsetting av ordinære byggeprosesser, kan overføres

Bevilgningen foreslås økt med 60 mill. kroner til samlokalisert nybygg for Samisk videregående skole og reindriftsskole og det samiske nasjonalteatret Beaivváš i Kautokeino. Prosjektet forventes ferdigstilt 2. halvår 2024, innenfor en kostnadsramme på 485 mill. kroner. Rammen omfatter midler til både bygg og brukerstyr. For ytterligere omtale av prosjektet, se Prop. 1 S (2021–2022) for Kunnskapsdepartementet og Prop. 1 S (2021–2022) for Kulturdepartementet.

Kap. 2445 Statsbygg, post 33 Videreføring av ordinære byggeprosesser, kan overføres

I statsbudsjettet for 2021 ble det bevilget 57 mill. kroner til ferdigstilling av nytt museumsbygg for Saemien Sijte på Snåsa.

Kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet, post 50 Forskningsprogrammer

Programmet samisk forskning III skal fremme forskning av høy kvalitet som er relevant for politikktutvikling, forvaltning og for andre aktører i samfunnet. Målet er å få mer kunnskap om kulturuttrykk, samisk identitet og samfunnsbygging, oppvekst og utdanning, språk, klima og miljø, levekår og befolkningsutvikling. Departementets bidrag er 3,5 mill. kroner i 2022.

Kap. 553 Omstillingsdyktige regioner, post 63 Grenseregionale Interreg-program, kan nyttes under kap. 553, post 60 og 65

Mål for ordningen

- Bidra til regional utvikling gjennom samarbeid over landegrensene. Ordningene skal bidra til a) et smartere Europa, b) et grønnere Europa, c) et mer sammenknyttet Europa, d) et mer sosialt Europa og e) et Europa nærmere borgerne. Et eget Interreg-spesifikt mål (ISO 1) om å styrke kapasiteten for grenseoverskridende samarbeid kommer i tillegg. Norges innsats har vekt på mål a, b, c og ISO 1.
- Gi deltakere tilgang på verktøy, kompetanse, kapasitet og økonomiske virkemidler til utviklingsprosjekter.
- Støtte opp under EUs grønne giv og FNs bærekraftsmål.
- Målgruppen er lokale, regionale og nasjonale myndigheter, lokalsamfunns- og urfolksaktører, privat næringsliv, forsknings- og utviklingsaktører og frivillige organisasjoner.

Prioriteringer 2022 (utdrag)

- I 2021 starter en ny Interreg-periode som varer ut 2027. Norge skal delta i Øresund-Kattegat-Skagerrak, Sverige-Norge, Aurora og Kolarctic (kap. 553, post 63) samt Nordlig periferi og Arktis, Nordsjøen, Østersjøen, Interreg Europe, URBACT, ESPON og Interact.
- Det skal arbeides for å mobilisere aktører, også samiske aktører, til å delta i utviklingsprosjekter innenfor målene for ordningen, og for å bidra til prosjektsamarbeid over grensene.
- Programmene skal bidra til felles aktivitet og løsninger over landegrensene etter koronapandemien.

Kriterier for måloppnåelse

- Indikatorer for å vurdere måloppnåelse blir fastsatt i programdokumentene for hvert Interreg-program.

Rapport 2020–2021 (utdrag)

Nord (10,2 mill. kroner)

- Innsatsen var rettet mot forskning og innovasjon, entreprenørskap, kultur og miljø og arbeidsmarked.
- Programmet omfatter Nordland, Troms og Finnmark, regioner i Nord-Finland og Nord-Sverige. Programmet har et delprogram, Sápmi, som dekker hele det norske samiske området fra Innlandet til Troms og Finnmark, samt alle samiske områder i Sverige og Finland.
- Fra 2021 er Botnia-Atlantica og Nord-programmene slått sammen til Interreg Aurora.

Kolarctic (8 mill. kroner)

- Innsatsen var rettet mot samarbeid om næringsutvikling, spesielt for små og mellomstore bedrifter, forvaltning av grenseoverskridende natur og miljøressurser, bærekraftig transport, samt mobilitet og grensesikkerhet. Folk-til-folk-samarbeid støtter opp om dialog og tillitsbygging over grensene i nord.
- Programmet omfatter Nordland, Troms og Finnmark, Norrbotten (Sverige), Lappland (Finland) og Murmansk, Arkhangelsk og Nenets (Russland).
- Programmet følger opp erklæringen om Barentssamarbeidet fra 2013, og bidrar til samarbeid med Russland i nordområdene.

Flere samiske prosjekter har vært av stor betydning for å holde i hevd og formidle samiske språk, i tillegg til videreutvikling av kulturbærende aktiviteter for urfolk i nord.

Utenriksdepartementet (UD)

Det blir bevilget midler til samiske formål over følgende budsjettkapitler og poster:

Kap.	Post	Benevnelse
115	21/70	Spesielle driftsutgifter og Kultur- og informasjonsformål
116	70	Pliktige bidrag
118	70	Nordområdene, samarbeid med Russland og atomsikkerhet

Kap. 115 Næringsfremme, kultur og informasjon, post 21 Spesielle driftsutgifter og post 70 Kultur- og informasjonsformål

Tilskudd som gis under disse postene skal bidra til å fremme norsk kulturlivs internasjonale muligheter og fremme norske synspunkter og samfunnsinteresser. Det grenseoverskridende kultur- og folk-til-folk-samarbeidet i nord, også i Barentsregionen, er en integrert del av regjeringens nordområdesatsing. Sentralt i satsingen er også urfolksprosjekter.

Viktige samarbeidspartnere for Utenriksdepartementet når det gjelder samiske miljøers internasjonale kultursamarbeid finansiert under denne posten, er blant andre Riddu Riddu-festivalen og prosjektet Årets nordlige folk.

Det tildeles også midler under disse postene til samiske kulturformål via relevante utenriksstasjoner og tilskuddsmidler som forvaltes av de kunstfaglige organisasjonene i Norwegian Arts Abroad. Dette inkluderer reisestøtte for presse og eksperter til festivaler og andre kulturbegivenheter som bidrar til nettverksbygging og internasjonale oppdrag for samiske artister og kunstnere.

2020 og 2021

Riddu Riddu-festivalen og prosjektet "Årets nordlige folk" måtte avlyses som følge av pandemien i 2020, men Utenriksdepartementet tildelte i 2021 1 mill. kroner til *Riddu Riddu-festivalas* prosjekt Årets nordlige folk i 2021, det er også inngått avtale om 1 mill. kroner til internasjonalt delegatprogram, som er planlagt gjennomført i tre år med ytterligere 1 mill. kroner per år.

Internasjonalt Samisk Filministutt (ISFI) har fått tilskudd på 500 000 kroner for ARRAN samisk filmsatsing i Venezia i 2022. I tillegg kommer søknadsbaserte midler kanalisert via utenriksstasjonene og Norwegian Arts Abroad til samiske formål.

Forslag 2022

Utenriksdepartementet vil fortsette å gi tilskudd til samiske miljøers internasjonale kultursamarbeid. I tillegg foreslås det å kanalisere søknadsbaserte midler via utenriksstasjonene og Norwegian Arts Abroad til samiske formål.

Den nordiske paviljongen på Veneziabiennalen 2022 kurteres av Norge ved OCA, og har fokus på det samiske representert ved tre samiske kunstnere fra henholdsvis Finland, Sverige og Norge. Internasjonalt Samisk Filminstituttets prosjekt ARRAN, vil være i tilknytning til dette.

Kap. 116 Internasjonale organisasjoner, post 70 Pliktige bidrag

Nordisk ministerråd – samiske tiltak

Norges pliktige bidrag til Nordisk ministerråd blir bevilget under kap. 116 Deltaking i internasjonale organisasjoner, post 70 Tilskudd til internasjonale organisasjoner.

Nordisk ministerråd tildelte 3,904 mill. danske kroner i støtte til det samiske samarbeidet på kulturområdet i 2021. Midlene ble fordelt mellom Samerådet og Samisk kunstnerråd, og går i hovedsak til samisk kulturstøtte med målsetting om nordisk nytte, og i mindre grad til administrative driftskostnader. Støtten til det samiske samarbeidet på kulturområdet forventes å være på omtrent samme nivå i 2021. På utdanningsområdet (Nordisk Samisk Institutt) tildelte Nordisk ministerråd 1,796 mill. danske kroner i 2021. Midlene overføres og disponeres av styret for Samisk høyskole. Støtten til kultur- og utdanningsområdet forventes videreført i 2022.

Arktisk råds urfolkssekretariat

Norges pliktige bidrag til Arktisk råds urfolkssekretariat (IPS) blir bevilget over kap. 116, post 70. IPS mottok 1,26 mill. kroner i 2020 og 1,13 mill. kroner i 2021. Bevilgningen planlegges videreført på samme nivå i 2022.

Kap. 118 Utenrikspolitiske satsinger, post 70 Nordområdene, samarbeid med Russland og atomsikkerhet

Arktis 2030

Tilskuddsordningen Arktis 2030 er et sentralt virkemiddel i norsk nordområdepolitikk. Midlene og forvaltningen av ordningen er delt mellom Utenriksdepartementet og Troms og Finnmark fylkeskommune. Fylkeskommunens del av Arktis 2030-midlene bevilges over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett. Utenriksdepartementets del av ordningen skal bidra til å ivareta norske interesser i Arktis og Antarktis, utnytte kompetansen Norge har i begge polområdene, understøtte norsk suverenitet og norske interesser, og bidra til styrket samarbeid med arktiske stater og aktører med interesser i Arktis, også samiske urfolksaktører.

Samerådet og Utenriksdepartementet inngikk i 2017 en avtale om å dekke deler av Samerådets utgifter i forbindelse med deltakelse i Arktisk råd. Det ble utbetalt 0,83 mill. kroner i 2020 og 1,175 mill. kroner i 2021. Avtalen planlegges videreført på samme nivå i 2022. Midlene nyttes i første rekke til dekning av reiseutgifter for deltakelse i Arktisk råd og Barentsrådet.

Kunnskapsdepartementet (KD)

(i 1000 kroner)

Kap.	Post	Benevnelse	Regnskap	Saldert	Forslag
			2020	budsjett 2021	2022
222	01	Driftsutgifter	121 172	118 212	125 577
222	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	1 880	1 682	1 722
225	63	Tilskudd til samisk grunnopplæring, <i>kan overføres</i>	71 678	87 660	94 733
226	21	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen, Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 500	15 000	15 000
227	63	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner ¹	26 473	27 295	29 095
260	50	Universiteter og høyskoler, Statlige universiteter og høyskoler	98 007	103 909	99 479
275	21	Tiltak for høyere utdanning og forskning, Særskilte driftsutgifter	1 000	1000	1 000
275	70	Tiltak for høyere utdanning og forskning	500	500	
2410	73	Statens lånekasse for utdanning, Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> ²	900	500	500
Sum			329 110	355 758	367 106

¹ Beløpet gjelder den delen av bevilgningen på posten som går til tilskudd til sameskolene i Snåsa og Målselv.

² Beløpet gjelder den delen av bevilgningen på posten som er foreslått bevilget til gjeldsettergivelse for personer som har tatt lærerutdanning i kombinasjon med et samisk språk.

I tillegg blir det bevilget midler til samiske formål over disse kapitlene og postene:

Kap.	Post	Benevnelse
254	70	Tilskudd til voksenopplæring, Tilskudd til studieforbund
260	50	Universitet og høyskoler ¹
285	52	Norges forskningsråd, <i>Langsiktig grunnleggende forskning</i>

¹ Gjelder bevilgninger til andre universiteter og høyskoler enn Samisk høyskole, som får midler til samiske tiltak i sin årlige ramme.

Kap. 222 Statlige skoler og fjernundervisningstjenester, post 01 Driftsutgifter og post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*

Bevilgningene under kap. 222 dekker drift av Samisk videregående skole i Karasjok, Samisk videregående skole og reindriftsskole i Kautokeino og Sørsamisk kunnskapspark i Hattfjelldal. Opplæringen ved Sørsamisk kunnskapspark og de videregående skolene følger Kunnskapsløftet – Samisk. Bevilgningen dekker også lønn etter rettsvilkårsavtalen for personale ved nedlagte statlige skoler, og ventelønn for personale fra avviklede statsinternat i Finnmark. Bevilgningen på kap. 222, post 01 er økt med 1,2 mill. kroner til Sørsamisk kunnskapspark som følge av flere elever. Bevilgningen på posten er videre økt med 5,1 mill. kroner som følge av at anslaget for inntektene er økt tilsvarende.

I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2020 ble det bevilget midler til forprosjektering av et samlokalisert nybygg for Samiske Nasjonalteater - Beaivváš og Samisk videregående skole og reindriftsskole i Kautokeino. I statsbudsjettet for 2022 foreslår regjeringen en startbevilgning på 60 mill. kroner til igangsetting av et nytt samlokalisert bygg for virksomhetene, jf. omtale under Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Utgiftene blir bevilget over budsjettet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet, kap. 2445 post 31. Prosjektet har en samlet ramme på 485 mill. kroner (prisenivå per juli 2021), og skal gjennomføres innenfor prinsippene om design-to-cost.

Kunnskapsdepartementet foreslår en bevilgning på 125,6 mill. kroner i 2022 på post 01 og 1,7 mill. kroner på post 45.

Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen, post 63 Tilskudd til samisk i grunnopplæringen, *kan overføres*

Tilskuddet skal bidra med finansiering til kommuner, fylkeskommuner og frittstående skoler som tilbyr samiskopplæring i samsvar med § 6-2 og § 6-3 i opplæringsloven. Tilskuddet skal også bidra til at lærere får videreutdanning i samiske språk, og til at lærerstudenter tar utdanning i samiske språk.

Under posten er det tre tilskuddsordninger:

- En for samiskopplæring i grunnskolen.
- En for samiskopplæring i den videregående opplæringen.
- En ordning for studiepermisjoner for videreutdanning i samisk for lærere i hele grunnopplæringen og rekrutteringsstipend for lærerstudenter.

I 2021 ble det bevilget 87,7 mill. kroner i tilskudd til samisk i grunnopplæringen.

Kunnskapsdepartementet foreslår en bevilgning på 94,7 mill. kroner til ordningen i 2022.

Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen, post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

I grunnopplæringen skal alle fagene fornyes fra høsten 2020. Med nye læreplaner som følge av fagfornyelsen, er det behov for å fornye læremidlene. I 2020 og 2021 ble det derfor midlertidig bevilget midler til læremidler på samisk. Kunnskapsdepartementet foreslår å bevilge 15 mill. kroner til dette også i 2022. Bevilgningen kan ses i sammenheng med øvrige midler Sametinget bruker til samme formål. Dette inkluderer oversetting, tilpassing og utvikling av digitale læremidler på samisk.

Kap. 227 Tilskudd til særskilte skoler, post 63 Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner

Tilskudd til de kommunale sameskolene i Snåsa og Målselv

Målet med tilskuddsordningen er å bidra til å opprettholde og utvikle samisk identitet, språk og kultur. Tilskuddet finansierer drift av de kommunale sameskolene, med tilhørende internat, i Snåsa, som gir opplæring på sørsamisk, og i Målselv, som gir opplæring på nordsamisk. Skolene har hele landet som opptaksområde. For 2022 foreslår departementet å øke bevilgningen med 1,8 mill. kroner for å bidra til å dekke utgifter til skoleskyss for elever som har behov for dette ved de kommunale sameskolene. For 2022 foreslår Kunnskapsdepartementet en bevilgning på 29,1 mill. kroner.

Kap 254 Tilskudd til voksenopplæring, post 70 Tilskudd til studieforbund

Tilskuddet bidrar til at godkjente studieforbund kan tilby fleksibel og brukertilpasset opplæring for voksne. Deler av tilskuddet går til samiske studieforbund. En mindre del går til refusjon av kostnader knyttet til opplæring av voksne i samisk språk på grunnskolenivå gjennomført av godkjente studieforbund. Størrelsen på disse tilskuddene beregnes ut fra aktiviteten foregående år. I statsbudsjettet for 2021 ble ansvaret for 10 av 14 studieforbund overført fra Kunnskapsdepartementet til Kulturdepartementet.

Kap. 260 Universiteter og høyskoler, post 50 Statlige universiteter og høyskoler

For universiteter og høyskoler som får bevilgning fra Kunnskapsdepartementet over kap. 260 gjelder følgende mål:

- høy kvalitet i utdanning og forskning
- forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling
- god tilgang til utdanning
- effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

I 2020 ble Samisk høgskole tildelt 98 mill. kroner. Høgskolen tilbyr blant annet fag som journalistikk, lærerutdanning, samisk språk og litteratur, duodji, reindrift og urfolkskunnskap. Felles for alle fagene er at de er basert på samisk kultur og tradisjonskunnskap. I 2021 ble Samisk høgskole tildelt 103,9 mill. kroner.

I 2022 foreslår Kunnskapsdepartementet en tildeling på 99,5 mill. kroner til Samisk høyskole.

Kap. 275 Tiltak for høyere utdanning og forskning, post 21 Særskilte driftsutgifter

Partnerskap mellom lærerutdanningsinstitusjoner og eiere av skoler og barnehager, om praksis av høy kvalitet, er det sentralt tiltak i regjeringens strategi *Lærerutdanning 2025* (2017). Siden 2017 har Samisk høyskole fått tildelt 862 000 kroner årlig til arbeidet med partnerskap i grunnskolelærerutdanningene. Fra 2020 har bevilgningen økt til 1 mill. kroner slik at arbeidet kan omfatte barnehagelærerutdanningen og praktisk-pedagogisk utdanning.

Regjeringen foreslår å videreføre tildelingen.

Nasjonale retningslinjer for samisk sykepleierutdanning

Gjennom arbeidet med retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene pågår det et arbeid med å utvikle en forskrift om nasjonal retningslinje for samisk sykepleierutdanning. Det er nedsatt en programgruppe med medlemmer fra utdanningsinstitusjonene og tjenestene man utdanner til som skal utvikle innholdet i retningslinjen.

Kunnskapsdepartementet har avsatt om lag 150 000 kroner til arbeidet, fordelt over årene 2021 og 2022.

Kap. 275 Tiltak for høyere utdanning og forskning, post 70 Tilskudd

Ansvar for og finansiering av fagstrategisk organ for samisk høyere utdanning og forskning er en varig oppgave som ble lagt til Universitets- og høyskolerådet (UHR) i 2016.

Kap. 285 Norges forskningsråd, post 52 Langsiktig grunnleggende forskning

Midler til samisk forskning over kap. 285, post 52 går i hovedsak til Porteføljen for samisk – SAMISK (tidligere Program for samisk forskning III). Porteføljen omfatter grunnforskning om samiske problemstillinger innenfor humaniora og samfunnsvitenskap, samt naturvitenskapelig forskning innenfor helse, klima og miljø med direkte tilknytning til humaniora og samfunnsvitenskap. Formålet er å bidra til å ivareta Norges ansvar for å utvikle ny, forskningsbasert kunnskap for å sikre og utvikle samiske språk, kultur og samfunnsliv. Høsten 2020 vedtok Forskningsrådets styre at programmet fra 1. januar 2021 skulle gå over til å bli en egen portefølje med et eget porteføljestyre for samisk. Programmets budsjett i 2020 og 2021 var 14,1 mill. kroner, hvorav 10,6 mill. kroner fra Kunnskapsdepartementet og 3,5 mill. kroner fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Våren 2020 lyste SAMISK ut 14 mill. kroner til Forskerprosjekt til fornyelse, med prioritering av søknader innenfor temaområdet «Levekår og befolkningsutvikling». Det kom inn til sammen 8 søknader med et samlet beløp på 77,5 mill. kroner, mot normalt 20–27 søknader per utlysning. Det lave antallet søknader skyldes antakelig i hovedsak endringer i Forskningsrådets nettside-struktur som gjorde at utlysningen ble lite synlig for potensielle søkere. Videre kan nedgangen skyldes omleggingen til en felles søknadsbehandlingsprosess (flere samisk-relevante søknader kan bli sendt til andre budsjettformål), samt at SAMISK lyste ut midler til kun én søknadstype, mot tidligere flere søknadstyper med mindre budsjettamme. Det ble i 2020 gitt støtte til to prosjekter, med et samlet beløp på ca. 15,4 mill. kroner.

Det ene prosjektet har som overordnet mål å styrke samisk selvbestemmelse og kulturell revitalisering gjennom en bedre forståelse av de komplekse sosiale, politiske og økonomiske kreftene som omformer urfolkspolitikken innenfor de nordiske landene. Prosjektet ønsker å identifisere nye spørsmål, utfordringer og muligheter som presenteres gjennom den økende interessen for, og gjenopplivingen av, urfolks kunst og populærkultur på det kulturpolitiske og politiske nivå, samt å analysere denne omdreiningen som et aspekt av en bredere endring

innenfor den nordiske kolonialismens natur og når det gjelder forholdet mellom samiske samfunn og majoritetssamfunn.

Det andre prosjektet har som mål å undersøke og analysere styringssystemer for land og naturressurser i de samiske områdene i Norge. Dette skal i sin tur kunne gi konkrete anbefalinger for en ikke-samisk og samisk samstyringsmodell for land og naturressurser; en systematisk oversikt over internasjonale prinsipper og standarder som anerkjenner urfolks rettigheter til selv- og medstyre, i tillegg til å utforske systematisk ulike selv- og samstyringsmodeller fra andre nordiske land og Canada for å oppnå komparativ kunnskap i arbeidet med å tilby praktiske styringsmodeller i samiske områder i Norge.

Våren 2021 lyste Porteføljen for samisk ut 15 mill. kroner til Forskerprosjekt til fornyelse, denne gangen med en tematisk prioritering av søknader som falt innenfor temaområdet "Samisk identitet og samfunnsbygging". Det kom inn til sammen 15 søknader på et samlet beløp på ca. 141,6 mill. kroner. Flere søknader oppnådde gode karakterer, men på grunn av begrenset budsjett var det kun mulig å finansiere ett prosjekt på ca. 12 mill. kroner. Dette prosjektet ønsker å utføre en komparativ undersøkelse av hvordan samiske hushold og inuitthushold utgjør en form for kulturell resiliens etter assimileringseffektene, kolonialiseringen og etterkrigstidens velferdspolitik (slik som boligpolitikken) innenfor de skandinaviske landene. Det har vært mye forskning på den direkte assimileringspolitikken, i mindre grad på velferds- og boligpolitikken og dens effekter på den videre elimineringen av urfolkskulturer.

Av annen samisk-relevant forskning finansiert av Forskningsrådet i 2020 kan nevnes følgende: 1) et prosjekt som vil utforske hvordan «Dovda» (en samisk sangtradisjon for spedbarn) og vuggesanger påvirker sangere og spedbarn i deres forhold til fortiden, nåtiden, fremtiden og det ikke-menneskelige, spesielt dyr (3,9 mill. kroner, Porteføljen for humaniora og samfunnsvitenskap); 2) et prosjekt som bl.a. ønsker å utforske og identifisere utfordringer og ressurser som den pågående interessen for urfolkskunst og populærkultur representerer for samiske samfunn på et kulturpolitisk nivå (7 mill. kroner, Porteføljen for velferd, kultur og samfunn); 3) et prosjekt som ser på forvaltningen av arealer hvor det i dag er konflikter mellom verne- og bruksinteresser av vill- og tamreinsområder og dernest hvilke verdier og kunnskapssystemer som gjenspeiles i arealplanlegging og beslutninger. (9,8 mill. kroner, Porteføljen for klima og polar); 4) et prosjekt som ser på endringer i biologisk mangfold som følge av klimaendringer og konsekvensene for bygde- og urbefolkning som er avhengig av naturens bidrag til mennesket i form av jakt, fiske, høsting og reindrift (3,3 mill. kroner, Porteføljen for klima og polar). Fullstendig oversikt over samisk-relevante prosjekter finansiert i 2021 av andre porteføljer er foreløpig ikke tilgjengelig.

På grunn av begrensede inntekter og noe underskudd planlegges ingen utlysning i Porteføljen for samisk i 2022. Det planlegges imidlertid en utlysning i 2023 (30 mill. kroner) i form av et utlysningssamarbeid med Porteføljen for klima og polar.

Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning, post 73 Avskrivninger, overslagsbevilgning
Avskrivningene på posten omfatter ulike ettergivelsessordninger i Lånekassen. Studenter som har tatt minst 60 studiepoeng i et samisk språk som del av eller i tillegg til en lærerutdanning, kan få ettergitt lån i Lånekassen med inntil 50 000 kroner. Målet er å rekruttere flere lærere med kompetanse i samiske språk. I 2020 var det 18 personer som fikk ettergitt til sammen 900 000 kroner på dette grunnlaget.

Kunnskapsdepartementet foreslår en bevilgning på 0,5 mill. kroner til formålet i 2022.

Kulturdepartementet (KUD)

(i 1000 kroner)

Kap.	Post	Benevnelse	Regnskap 2020	Saldert budsjett 2021	Forslag 2022 ¹
328	78	Andre museums- og kulturverntiltak (Samarbeid med tyske museer)		2 000	2 040
334	73	Regionale filmtiltak m.m. (Internasjonalt Samisk filminstitutt)	8 420	9 110 ²	
334	78	Ymse faste tiltak (Internasjonalt Samisk filminstitutt)			9 800 ²
335	71	Mediestøtte (Tilskudd til samiske aviser)	36 750	35 738	39 155 ³
337	71	Kompensasjons- og vederlagsordninger (Visningsvederlag til samiske fond)	784	840	³
337	71	Kompensasjons- og vederlagsordninger (Bibliotekvederlag til samiske fond)	1 217	1 267	⁴
Sum			47 171	48 955	50 995

¹ Beløpene i tabellen utgjør kun tildelingene til samiske formål over postene, og ikke postenes totalsum.

² Støtten til ISFI er fra 2021 flyttet fra kap 334, post 78 til kap 334, post 73

³ Størrelsen på visningsvederlaget for 2021 og 2022 fastsettes etter at rammen for lønnsoppgjøret i staten for disse årene er kjent.

⁴ Bibliotekvederlaget for 2022 fastsettes ved at enhetsprisen for 2021 indeksreguleres og multipliseres med utlånsbestanden per 31. desember 2021.

Saemien Sijte – styrket drift og husleiekompensasjon

Nybygg for det sørsamiske museet og kultursenteret Saemien Sijte skal etter planen ferdigstilles ved årsskiftet 2021–2022. Kulturdepartementet har med bakgrunn i dette rammeoverført i alt 10 mill. kroner til Sametinget for å styrke driften av museet og dekning av husleie i 2021, jf. omtale under Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 560 Samiske formål, post 50 Samisk språk, kultur og samfunnsliv.

Nybygg for Samisk videregående skole og reindriftsskole og det samiske nasjonalteatret Beaivvåš i Kautokeino

Regjeringen foreslår for 2022 at det bevilges 60 mill. kroner til startbevilgning til byggeprosjektet om samlokalisert nybygg for Samisk videregående skole og reindriftsskole og det samiske nasjonalteatret Beaivvåš i Kautokeino, jf. omtale under Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 2445, post 31.

Kap. 328 Museer m.m., post 78 Andre museums- og kulturverntiltak

Bevilgningen på 2 mill. kroner i 2021 til arbeidet med å få på plass en avtale mellom Norge, Tyskland og Sametinget for samarbeid og kompetanseoverføring om samiske gjenstander i tyske museer foreslås videreført i 2022. Målsettingen med midlene er å sette museene i Tyskland i stand til å presentere sine samiske samlinger for publikum.

Kap. 334 Film- og dataspillformål, post 78 Filmtiltak (ny)

Bevilgningene på posten omfatter blant annet tilskudd til Internasjonalt Samisk Filminstitutt (ISFI). For 2022 foreslås et tilskudd til ISFI på 9,8 mill. kroner.

Kap. 335 Mediestøtte, post 71 Mediestøtte

Bevilgningen omfatter tilskudd til samiske aviser og er regulert i forskrift. Tilskuddsordningen forvaltes av Medietilsynet. I tråd med Meld. St. 17 (2018-2019) Mangfald og armlengds avstand – Mediepolitikk for ei ny tid tar regjeringen sikte på å sende på høring et forslag om å gjøre tilskuddsordningen til samiske aviser plattformnøytral i 2022.

Kap. 337 Kompensasjons- og vederlagsordninger, post 71 Vederlagsordninger

Visningsvederlaget er et kollektivt vederlag for visning av verk som er i offentlig eller offentlig støttede institusjoners eie, og forvaltes av fire vederlagsfond. Ordningen er regulert i

lov 28. mai 1993 nr. 52 om vederlag for visning av billedkunst og kunsthåndverk, mv. Den delen av vederlaget som gjelder visning av samisk visuell kunst fordeles til Samiske kunstneres og forfatters vederlagsfond.

Bibliotekvederlaget er et kollektivt vederlag regulert i lov 29. mai 1987 nr. 23 om bibliotekvederlag. Opphavsmenn til verk som lånes ut i offentlige bibliotek skal ha vederlag. Vederlaget beregnes etter en sats per utlåsenhet og fordeles til aktuelle vederlagsfond, blant disse Samisk faglitterær forfatter- og oversetterforening og Samiske kunstneres og forfatters vederlagsfond.

Øvrige midler til samiske kulturformål:

Flere mottakere av tilskudd/bevilgning over Kulturdepartementets budsjett forvalter oppgaver og aktiviteter rettet mot samisk kunst og kultur. Det gjelder for eksempel Nasjonalbiblioteket, museene i det nasjonale museumsnettverket, Språkrådet, NRK og Norsk kulturråd.

Samisk arkiv

Drift av Samisk arkiv dekkes innenfor de årlige bevilgningene til Arkivverket over kap. 329, post 01.

Det norsk-russiske kultursamarbeidet

I det norsk-russiske kultursamarbeidet etableres treårige samarbeidsprogrammer med sikte på utvikling av det norsk-russiske kultursamarbeidet. Kulturdepartementet gir treårig prosjektstøtte til utviklingsarbeid innenfor ulike deler av kulturfeltet, inkludert samisk kultur og urfolkskultur over kap. 325, post 72.

Bååstede prosjektet – Tilbakeføring av samisk kulturarv

Det er inngått avtale mellom Norsk folkemuseum, Kulturhistorisk museum og Sametinget om tilbakeføring av samiske gjenstander fra museer i Oslo til ulike samiske museer. En forutsetning for at gjenstandene kan flyttes er gode bevaringsforhold hos de samiske museene som skal motta gjenstandene. For å sette Várdobáiki samiske senter i stand til å ta imot gjenstander, er det foreslått satt av 2 mill. kroner til sikre magasiner, utstillingsmontre med klimakontroll etc.

Spillemidler til samisk idrett

I 2021 ble det avsatt 1,5 mill. kroner til samisk idrett ved hovedfordelingen av spillemidler til idrettsformål. Dette er midler av overskuddet i Norsk Tipping AS i 2020. Tilskuddet ble overført til Sametinget som er ansvarlig for den videre fordelingen i tråd med målsettingen for tilskuddet. Målsettingen er å opprettholde og videreutvikle særegne samiske idrettsaktiviteter som er en del av samisk kultur. Videre skal midlene bidra til økt omfang av idrett og fysisk aktivitet i befolkningen.

Tilskuddet skal primært benyttes til aktiviteter rettet mot barn (6–12 år) og ungdom (13–19 år). Tilskuddet er ikke ment å støtte opp om ordinære idrettsaktiviteter som utøves i regi av samiske idrettsorganisasjoner. Spillemidler til idrettsformål i 2022 fordeles ved kongelig resolusjon våren 2022.

Justisdepartementet (JD)

			(i 1000 kroner)		
Kap.	Post	Benevnelse	Regnskap	Saldert	Forslag
			2020	budsjett 2021	2022
440	01	Politiet – økt kunnskap om samisk språk og kultur, Driftsutgifter	400	400	400
440	01	Politiet – barnehus i samiske kjerneområder, Driftsutgifter			5 000
		Sum	400	400	5 400

Kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten, post 01 Driftsutgifter

Under kap. 440, post 01 har det i flere år blitt stilt midler til disposisjon for de politidistriktene hvor det er kommuner innenfor forvaltningsområdet for samisk språk. For 2021 er det satt av 400 000 kroner, det tas sikte på å sette av tilsvarende beløp i 2022.

Målsettingen er å motivere til økt kunnskap om samisk språk og kultur i politidistrikter med samisk befolkning. Politidistrikter som har kommuner med tospråklig forvaltning, kan tildeles midler for utgifter de har hatt som følge av dette. Administrasjonen av ordningen er delegert til Finnmark politidistrikt, som har et nasjonalt ansvar for å administrere ordningen i henhold til gjeldende instruks. Samelovens språkregler omfatter politidistriktene Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark, som alle har kommuner som kommer inn under bestemmelsene i sameloven.

Det er opprettet en samisk nettverksgruppe med representanter fra Kriminalomsorgen region nord, sekretariatet for konfliktrådene og Domstoladministrasjonen. Politidirektoratet er representert med en representant fra Nordland politidistrikt. Arbeidet med å styrke samisk språk knyttet til behandling av saker hvor samiske barn har vært utsatt for vold eller overgrep fortsetter. Statens barnehus i Tromsø har blant annet en samiskspråklig psykolog.

Politiets saksbehandlings- og arkivsystem er tilrettelagt slik at alle brukere kan benytte brevmaler på både nord- og sørsamisk. Systemet dekker virksomhetsområdene ledelse, styring og støttefag (for eksempel HR - HMS) i tillegg til forvaltningssaker. Tilretteleggingen av samiske brevmaler er et steg på veien til at politiet selv kan tilrettelegge ytterligere for saksbehandlingsstøtte på samisk innenfor de nevnte saksbehandlingsprosessene.

Regjeringen lanserte i 2021 en ny handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner «Frihet fra vold» (2021–2024). Tiltakene innebærer blant annet at kunnskap og kompetanse om samiske språk og kultur skal heves i politiet.

Barnehus i samiske kjerneområder

Det er de siste årene avdekket alvorlige saker om vold og overgrep i samiske områder, og for første gang inneholder handlingsplanen mot vold i nære relasjoner derfor et eget kapittel om vold og overgrep i samiske samfunn. Arbeidet for å forebygge og bekjempe vold og overgrep i samiske samfunn må sees i sammenheng med det generelle arbeidet mot vold og overgrep, men også i lys av pågående initiativer for å fremme samisk språk og kultur og med øvrig arbeid som skal bidra til å styrke den gjensidige tilliten mellom norske myndigheter og den samiske befolkningen. For å sikre et likeverdig hjelpetilbud, er det behov for å innarbeide samisk språk- og kulturkompetanse, i alle sektorer og på alle nivåer, i det allerede eksisterende hjelpetilbudet. Vold og overgrep er en utfordring som må løses i fellesskap mellom det samiske samfunnet og norske myndigheter.

Regjeringen foreslår å bevilge 5 mill. kroner til å etablere et eget barnehusstilbud særlig tilrettelagt for barn i samiske kjerneområder i 2022.

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD)

			(i 1000 kroner)		
			Regnskap	Saldert	
Kap.	Post	Benevnelse	2020	budsjett	Forslag
				2021	2022
761	79	Omsorgstjeneste, Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i>	1 200	1 200	1 200
762	70	Primærhelsetjenesten, Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i> ¹	6 200	6 200	6 200
Sum			7 400	7 400	7 400

¹ Beløpene som er oppgitt i tabellen henviser kun til tildelingene til samiske formål. For en nærmere spesifisering av budsjettpostene totale størrelse viser vi til Helse- og omsorgsdepartementets Prop. 1 S (2021-2022).

I tillegg blir det bevilget midler til samiske formål over følgende budsjettkapittel:

Kap.	Post	Benevnelse
765	21	Psykisk helse, rus og vold, Spesielle driftsutgifter

Kap. 761 Omsorgstjeneste, post 21, kan nyttes under post 79

Kompetansehevede tiltak i omsorgstjenestene til samiske brukere

Formålet med tilskuddsordningen er å bidra til å bygge opp, implementere og styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene til brukere med samisk språk og kulturbakgrunn gjennom fagutvikling og kompetanseheving. Tiltakene skal rettes mot områder som omfatter innbyggere med både sør-, nord- og lulesamisk språk og kultur. Tilskuddet skal bidra til å framskaffe, initiere og spre kunnskap om behovene til samiske innbyggere som mottar kommunale helse- og omsorgstjenester, samt hvordan disse behovene best kan dekkes og bidra til økt kompetanse blant personell som yter kommunale helse- og omsorgstjenester til samiske brukere. Ordningens kriterier ble utformet i et samarbeid mellom Helsedirektoratet og Sametinget. Tiltaket inngår i Kompetanseløft 2025.

I 2020 er det innvilget totalt tilskudd til tre aktører. I 2020 er det ikke gjennomført like mange tiltak innen kompetanseheving som ønsket, dette delvis fordi situasjonen med Covid-19 har hindret gjennomføring av planlagt prosjekter.

Det ble i 2021 bevilget 1,2 mill. kroner til tiltaket. Bevilgningen foreslås videreført i 2022.

Kap. 762 Primærhelsetjenesten, post 70, Tilskudd

Formålet med tilskuddsordningen er å bidra til likeverdige helse- og omsorgstjenester til den samiske befolkning og til at tjenestene er kunnskapsbaserte. Tilskuddet forvaltes av Helse- direktoratet.

Det er behov for oppdatert kunnskap om den samiske befolkningens helse og bruk av helse- og omsorgstjenester. Bevilgningen dekker tilskudd til Senter for samisk helseforskning. Senteret er et selvstendig senter ved Institutt for samfunnsmedisin ved UiT Norges arktiske universitet. Senterets hovedoppgave er å drive forskning med fokus på helse og livsstil i den samiske befolkningen.

Senteret gjennomførte en større befolkningsundersøkelse i kommuner med samisk befolkning i 2003–2004 kalt SAMINOR 1. Undersøkelsen ble gjentatt i de tre nordligste fylker i 2012–2014 kalt SAMINOR 2. SAMINOR-studien har påvist helseutfordringer i den samiske befolkningen uten at årsakssammenhengene er kjent. Det planlegges derfor en større studie SAMINOR 3 i 2022–2023 hvor både nord-, lule- og sørsamiske områder inkluderes. Senteret har et bredt internasjonalt samarbeid.

Det foreslås å videreføre bevilgningen på 6,2 mill. kroner i 2022.

Barne- og familiedepartementet (BFD)

			(i 1000 kroner)		
			Saldert		
Kap.	Post	Benevnelse	Regnskap 2020	budsjett 2021	Forslag 2022
Div	Div	Nasjonalt samisk kompetansesenter ¹	1 100	11 100	11 100
		Sum	1 100	11 100	11 100

¹ Beløpene oppgitt i tabellen henviser kun til tildelingene til samiske formål. For en nærmere spesifisering av budsjettpostenes totale størrelse viser vi til Barne- og familiedepartementets Prop. 1 S (2021-2022).

Det foreslås bevilget midler til samiske formål over følgende budsjettkapittel i 2022:

Kap.	Post	Benevnelse
840	70	Tilskot til valdsforebyggjande tiltak mv.

For nærmere spesifisering av budsjettposten viser vi til Barne- og familiedepartementets Prop. 1 S (2021-2022)

Diverse kapitler/poster – Nasjonalt samisk kompetansesenter

Familievernet, barnevernet og det kommunale krisesentertilbudet trenger mer kompetanse om samisk språk og kultur. Det er behov for å gi veiledning til tjenestene og å utvikle kunnskapsbasert metodikk og verktøy tilpasset behovene til samiske barn og familier. Dette er oppgaver som Regionalt samisk kompetansesenter (RESAK) i dag langt på vei har eneansvaret for.

Bevilgningen til RESAK ble økt med 10 mill. kroner, til 11,1 mill. kroner, i 2021 for å videreutvikle RESAK til et nasjonalt samisk kompetansesenter for familievern, barnevern og krisesentertilbud. Dette skal bidra til et mer likeverdig tjenestetilbud til samiske barn og familier og å styrke tilliten til hjelpeapparatet i den samiske befolkningen. Det nye nasjonale senteret ble opprettet høsten 2021. Bevilgningen til senteret videreføres i 2022. Midlene bevilges over kap. 840, post 21, kap. 842, post 01 og kap. 854, post 21.

Kap. 840 Tiltak mot vald og overgrep, post 70 Tilskot til valdsforebyggjande tiltak mv.

Bevilgningen på posten har blant annet blitt brukt til tilskudd til stiftelsen Alternativ til Vold (ATV) til drift av eksisterende ATV-kontor og til etablering av nye kontor.

Bevilgningen ble økt med 6 mill. kroner i 2020 for å sikre helårsdrift av et nytt ATV-kontor i Finnmark med samisk kompetanse, og styrke bemanningen ved noen av de eksisterende ATV-kontorene. Bevilgningen ble videreført i 2021 og videreføres også i 2022.

Landbruks- og matdepartementet (LMD)

		(i 1 000 kroner)		
Kap.	Benevnelse	Regnskap 2020	Saldert budsjett 2021	Forslag 2022
1142	Landbruksdirektoratet	21 699	18 359	18 387 ¹
1151	Til gjennomføring av reindriftsavtalen	130 678	136 100	149 500
	Sum	152 377	154 459	167 887

¹ Beløpet i tabellen under kap. 1142 Landbruksdirektoratet omfatter tildelinger gitt over post 45, 70, 71, 72 og 80, jf. postomtalen under.

Kap. 1142 Landbruksdirektoratet

		(i 1 000 kroner)		
Post	Tiltak	Regnskap 2020	Saldert budsjett 2021	Forslag 2022
01	Driftsutgifter	269 985	240 662	238 458
45	Større utstyrskjøp og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	16 160	12 051	12 051
50	Arealressurskart	7 676	7 630	7 592
60	Tilskudd til veterinærdekning	169 795	174 945	179 494
70	Tilskudd til fjellstuer	816	816	816
71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	4 248	4 500	4 500
72	Erstatninger ved ekspropriasjon og leie av rett til reinbeite, <i>overslagsbevilgning</i>	475	492	520
73	Tilskudd til erstatninger mv. etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon, <i>overslagsbevilgning</i>	60 124	55 610	55 610
74	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt		1 000	1 000
76	Tilskudd til oppkjøp av melkekvoter		188 500	
77	Tilskott til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhald, <i>kan overføres</i>	226 888	350 000	1 470 000
78	Tilskott til omstilling ved avvikling av pelsdyrhald, <i>kan overføres</i>		20 000	20 000
80	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i>		500	500
	Sum kap. 1142	756 167	1 056 706	1 989 541

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen skal dekke drift av Landbruksdirektoratet. Landbruksdirektoratet er utøvende forvaltningsorgan for de sentrale reindriftspolitiske virkemidlene, og skal legge til rette for å nå målene i reindriftspolitikken. Landbruksdirektoratet forvalter blant annet reindriftsloven og virkemidlene under reindriftsavtalen, og er også sekretariat for Reindriftsstyret, styret for Reindriftens Utviklingsfond og for Markedsutvalget for reinsdyrkjøtt. Direktoratet skal bidra med støtte og utredningsarbeid, og direktoratet skal i vesentlig grad ha en rådgivende rolle på reindriftsområdet.

Landbruks- og matdepartementet fremmer forslag om en bevilgning på posten på 238,5 mill. kroner for 2022.

Omtale av postene som gjelder særskilte reindriftsformål

Post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehold, *kan overføres*

Bevilgningen gjelder større utstyrskjøp og vedlikehold knyttet til reindriftsforvaltningen. Bevilgningen skal blant annet dekke utgiftene til oppfølging av Norges ansvar ved gjennomføringen av internasjonale avtaler, og til vedlikehold av grensegjerdene mot Sverige. Bevilgningen i 2022 skal benyttes til å ferdigstille arbeidet med nye gjerdene i samsvar med reingjerdekonvensjonen mellom Norge og Finland. Videre skal bevilgningen benyttes til vedlikehold av gjerdene mot Sverige, Finland og Russland.

Landbruks- og matdepartementet fremmer forslag om en bevilgning på 12,1 mill. kroner for 2022.

Post 70 Tilskudd til fjellstuer

Formålet med bevilgningen er å ivareta sikkerheten til blant annet reingjetere i veiløst terreng. Departementet har i dag tre statseide fjellstuer – Joatka, Mollisjok og Ravnastua. Fjellstuene blir drevet på kontrakt med Landbruksdirektoratet. Fjellstuene har plikt til å holde åpent hele året.

Landbruks- og matdepartementet fremmer forslag om en bevilgning på 0,8 mill. kroner for 2022.

Post 71 Tiltak for bærekraftig reindrift

Formålet med bevilgningen er å finansiere ulike tilpasninger og tiltak for å legge til rette for en bærekraftig reindrift. Reintelling og oppfølging av godkjente bruksregler er sentrale tiltak, i tillegg til kontrolltiltak rettet mot grenseoverskridende reinbeite mellom Norge og Sverige.

Økt kunnskap om produksjon og tap vil være viktig, både for å dempe konflikter og for en bærekraftig forvaltning av reindrift. Kostnader knyttet til slik kunnskapsutvikling dekkes over denne posten. Utover dette er formålet med bevilgningen å dekke en rekke tiltak for å følge opp både reindriften og grensereinbeite-loven, overvåkingsprogrammet for Finnmarksvidda, enkelte utviklings- og utredningskostnader og digitalisering av reindriften arealbrukskart.

Landbruks- og matdepartementet fremmer forslag om en bevilgning på 4,5 mill. kroner for 2022.

Post 72 Erstatninger ved ekspropriasjon og leie av rett til reinbeite

Bevilgningen skal dekke erstatninger ved ekspropriasjon av rett til reinbeite i Trollheimen, jf. forutsetningene i overskjønnet fra Frostating lagmannsrett 2. september 1999, og beiteleie ut fra inngåtte reinbeiteavtaler med grunneiere i Trollheimen.

Landbruks- og matdepartementet fremmer forslag om en bevilgning på 0,5 mill. kroner for 2022.

Post 80 Radioaktivitetstiltak

Statens ansvar for å dekke kostnader som følge av radioaktivt nedfall etter Tsjernobyl-ulykken har regjeringens vedtak om økonomisk skadesløshet 31. juli 1986 som prinsipielt utgangspunkt. Mattilsynet overvåker nivået for radioaktivitet, og fastsetter grenseverdier for radioaktivitet i blant annet reinkjøtt. Dersom reinkjøttet i et område ligger over grenseverdien, kan det gis tilskudd som kompensasjon for ekstrakostnader knyttet til dette.

Landbruks- og matdepartementet fremmer forslag om en bevilgning på 0,5 mill. kroner for 2022.

Kap. 1151 Til gjennomføring av reindrifftsavtalen

		(i 1 000 kroner)		
Post	Tiltak	Regnskap 2020	Saldert budsjett 2021	Forslag 2022
51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	66 950	42 400	55 500
72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	7 111	7 300	7 300
75	Kostnadssenkende og direkte tilskott, kan overføres	83 724	95 800	97 700
79	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	2 912	4 000	4 000
Sum kap. 1151		160 697	149 500	164 500

Staten og Norske Reindrifftsamers Landsforbund (NRL) ble enige om Reindrifftsavtalen for 2021/2022 den 17. februar 2021. Reindrifftsavtalen for 2021/2022 har en ordinær ramme på 164,5 mill. kroner. Dette er en økning på 15 mill. kroner sammenlignet med Reindrifftsavtalen 2020/2021. Reindrifftsavtalen 2021/2022 fører videre både prioriteringen av de utøverne som har reindrift som hovednæring og hovedlinjene i tilskuddssystemet. Det gir stabilitet for næringsutøverne. Siidaandeler som ikke følger opp vedtak om reduksjon av reintallet, har ikke rett til tilskudd over avtalen.

Reindrifftsavtalen 2021/2022 er den åttende avtalen regjeringen Solberg har inngått med Norske reindrifftsamers landsforbund. Enighet i avtaleforhandlingene er viktig for å støtte opp om avtaleinstituttet og den hovedavtalen som er inngått mellom Landbruks- og matdepartementet og Norske reindrifftsamers landsforbund.

Reindrifftsavtalen 2021/2022 ble behandlet av Stortinget 16. juni 2021, jf. Prop. 189 S (2020–2021) Endringer i statsbudsjettet 2021 under Landbruks- og matdepartementet (Reindrifftsavtalen 2021/2022 m.m.) og Innst. 628 S (2020–2021).

Landbruks- og matdepartementet fremmer forslag om bevilgninger under kap. 1151 for 2022 på 164,5 mill. kroner.

Klima- og miljødepartementet (KLD)

			(i 1000 kroner)		
Kap.	Post	Benevnelse	Regnskap 2020	Saldert budsjett 2021	Forslag 2022
1429	71	Riksantikvaren, Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, <i>kan overføres</i>	6 000	6 000	
		Sum	6 000	6 000	

Kap. 1429 Riksantikvaren, post 71 Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, *kan overføres*

Over Riksantikvarens budsjett har det vært øremerket inntil 6 mill. kroner til styrking av arbeidet med bevaring av automatisk fredete, samiske bygninger innenfor tilskuddsordningen for fredete kulturminner i privat eie på kap. 1429, post 71. Øremerkingen innenfor posten til automatisk fredete, samiske bygninger foreslås ikke videreført i 2022. Automatisk fredete samiske bygninger inngår fortsatt i målgruppen for tilskuddsordningen, men en øremerking anses ikke lenger hensiktsmessig.

Samferdselsdepartementet (SD)

Kap. 1352 Jernbanedirektoratet, post 71 Kjøp av infrastrukturtenester – drift og vedlikehold

I reindriftsområdene, særlig langs Nordlandsbanen, har Bane NOR i flere år samarbeidet med reindriftseiere og forskere for å finne effektive tiltak for å redusere antall påkjørsler av tamrein. Undersøkelser viser at oppsett av lange gjerder mellom over- eller underganger i områder hvor jernbanen krysser beiteområder eller på strekninger der det er stor hyppighet av reinpåkjørslar, ser ut til å være det mest effektive tiltaket. En forutsetning for ønsket effekt er at gjerder er tilstrekkelig lange, er utformet og plassert riktig og kombinert med tilstrekkelig antall over- eller underganger. Samtidig er det viktig at gjerdene er av høy kvalitet og av tilstrekkelig høyde, for at de skal tåle vinterforhold med mye snø og vind.

Oppsett av gjerder for å redusere antall påkjørsler av tamrein blir prioritert på jernbanestrekninger hvor det er stor risiko for påkjørsler og hvor gjerdene kan monteres mellom naturlige viltoverganger. Gjerdene er svært effektive tiltak. Erfaringsvis går antallet reinpåkjørslar ned mot null på strekninger hvor det er satt opp gjerde, med noen få unntak i tilfeller der dyr har kommet seg innenfor gjerdet.

Arbeidet med å forlenge eksisterende gjerde i Saltdal på strekningen Kjemåga elv–Rusånes tunnel, tilsvarende 16 kilometer gjerde, ble ferdig bygget i 2021. Til sammen har Bane NOR i perioden 2018-2021 bygget 44 kilometer med vilt- og reingjerder til en kostnad på om lag 85-90 mill. kroner. Gjerdene settes opp i områder med særlig høyt konfliktnivå og med høyt antall påkjørsler av både tamrein og elg, primært på strekninger hvor gjerder kan etableres mellom naturlige overganger eller underganger. Med denne utbyggingen, er det etablert 63,5 kilometer med reingjerder på Nordlandsbanen.

Andre viktige tiltak for å redusere antall påkjørsler av tamrein er rutiner for meldinger fra reineiere og lokførere om at rein befinner seg i eller nær sporet (reinmelding) samt støtte til bruk av helikopter ved flytting mellom beiteområder.

I 2019 startet Bane NOR et forskningsprosjekt for å finne nye teknologiske løsninger som skal redusere antall påkjørsler av tamrein. Forskningsprosjektet utreder ulike deteksjonssystemer for tamrein, i kombinasjon med varsling når dyr beveger seg inn mot sporet. Første prosjektfase ble ferdigstilt sommeren 2019. I 2020 gjennomføres parallelle delprosjekter. Prosjektet har blant annet inngått samarbeid med Saltfjellet reinbeitedistrikt for å registrere arealbruk til dyr, hvor det er montert sendere på dyr og hvor det innhentes data. Grunnet koronapandemien har enkelte aktiviteter ikke blitt gjennomført som planlagt. Det første delprosjektet pågår gjennom 2022 og foregår parallelt med datainnsamling, før videre oppstart av nye delprosjekter. Hele prosjektet er planlagt ferdigstilt i 2025.

I 2021 ble det i samarbeid med Statens vegvesen satt i gang et forprosjekt og reguleringsplanarbeid for nytt viltgjerde på strekningen Lønsdal–Sørelva i Saltdal. Oppdaterte planer for strekningen forventes i løpet av 2022. I denne sammenheng blir det vurdert om nye teknologiske løsninger kan testes ut.

Utgitt av:
Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Offentlige institusjoner kan bestille flere eksemplarer fra:
Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
Internett: www.publikasjoner.dep.no
E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no
Telefon: 222 40 000

Publikasjonskode: H-2519 BS

Giella- ja
ođasmahttindepartemeanta

Juolludeamit sámi ulbmiliidda jagi 2022 stáhtabušeahtas

Juolludeamit sámi ulbmiliidda

Norgga stáhta lea vuodđuduvvon guovtti álbmoga eatnamiidda, sápmelaččaid ja dáččaid. Ráđđehusa ulbmil lea ahte sápmelaččat galget beassat ovddidit gielaset, kultuvrraset ja servodateallimeaset.

Vuodđolága § 108 ja sámeláhka leat sámepolitihka riikkalaš riektevuodut. Norggas leat ollu álbmotrievttalaš geatnegasvuodát mat leat láidesteaddjin sámepolitihkkii. Buot departemeanttain lea ovddasvástádus čuovvulit sámepolitihka čadaheami iežaset suorggis. Gielda- ja ođasmahttindepartemeanttas lea bajimus ovddasvástádus stáhta sámepolitihka oktiiheiveheamis, ja dat galgá bargat dan badjeli ahte surggiid rastásaš ja hálldahusdásiid rastásaš politihkka lea ollislaš ja oktasaš.

Gielda- ja ođasmahttindepartemeantta proposišuvnnas Prop. 1 S (2021–2022) válddahallojit oanehaččat sámepolitihka ulbmilat ja strategijat departemeantta bargui.

Dán prentosis válddahallojuvvo oanehaččat ja čoahkkájit mo guhtege departemeanta lea evttohan juolludusaid sámi ulbmiliidda jahkái 2022.¹

Sisdoallu

Sámediggi.....	3
Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta (GOD).....	4
Olgoriikadepartemeanta (OD).....	7
Máhttodepartemeanta (MD).....	9
Kulturdepartemeanta (KD).....	14
Justiisadepartemeanta (JD).....	16
Dearvvašvuoda- ja fuolahusdepartemeanta (DFD).....	17
Mánáid- ja bearašdepartemeanta (MBD).....	18
Eanadoallo- ja biebmodepartemeanta (EBD).....	19
Dálkkádat- ja birasdepartemeanta (DBD).....	22
Johtalusdepartemeanta (SD).....	23

---

¹ Jus iešguđet departemeantaid bušehttaproposišuvnnain ja dán diehtujuohkingihppagis eai leat seamma logut, de dalle gustojit bušehttaproposišuvnnaid logut.

Visogovlaš logahallan juolludemiin Sámediggái

(1000 ruvnuid mielde)

	Rehketdoallu 2020	Saldere- juvvo bušeahtta 2021	Evttohus 2022
Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta	596 156	645 714	670 313
Máhtdepartemeanta	329 110	355 758	367 106
Kulturdepartemeanta	47 171	48 955	50 995
Justiisa- ja gearggusvuodadepartemeanta	400	400	5 400
Dearvvašvuoda- ja fuolahusdepartemeanta	7 400	7 400	7 400
Mánaid- ja bearašdepartemeanta	1 100	11 100	11 100
Eanadoallo- ja biebmdepartemeanta	152 377	154 459	167 887
Dálkkádat- ja birasdepartemeanta	6 000	6 000	
Submi	1 139 714	1 229 786	1 280 201

Juolluduvvojit maid doarjagat sámi ulbmiliidda Olgoriikadepartemeantta bušeahtas, geahča dárkilat válddahallama siiddus 7.

Tabella supmit leat lagabui válddahuvvon juohke departemeantta čilgehusas dán diehtočállosis. Doarjja sámi ulbmiliidda addojuvvo maiddá doarjjapoasttain main doarjjajuohkin dáhpáhuvvá maŋŋeleappos. Dát doarjagat eai leat mielde tabella supmiin, muhto leat departemeanttaid čilgejumiin.

Sámediggi

Sámediggi galgá bušeahttaevttohusa mielde hálldašit sullii 560 milj. ruvnnu jagi 2022. Dás lea sullii 21 milj. ruvnnu (3,9 proseantta) lasáhus jagi 2021 ektui. Sámedikki vuosttaš olles doaibmajahki lei 1990, ja dalle lei Sámedikki bušeahtta 31,7 milj. ruvnnu stuoru. Sámedikki bušeahtta lea bures ovdánan mánja jagi. Ovdáneapmi lea eiseválddiid ulbmiliid mielde das, ahte Sámedikkis galgá leat eanet dadjamuš ja váldi dakkár áššiin mat leat erenoamáš dehálaččat sámi álbmogii.

Visogovalaš logahallan juolludemiin Sámediggái

	(1000 ruvnnuid mielde)		
	Rehketdoallu	Saldere-juvvon bušeahtta	Evttohus
	2020	2021	2022
Giella- ja ođasmahttindepartemeanta	518 968	539 013	559 645
Dálkkádat- ja birasdepartemeanta	6 000	6 000 ¹	
Submi	524 968	545 013	559 645

¹ Kapihttala 1429 Riikaantikvára, poasttas 71 *Doarjja ráfáidahttojuvvon priváhta kulturmuittuide* lea merkejuvvon 6 milj. ruvnnu *rádjai* nannen dihtii barggu automáhtalaččat ráfáidahttojuvvon sámi kulturmuittuid seailuhemiin jagi 2021. Merkejuvvi heaittihuvvo jagi 2022 rájes.

Ráđdehus ja Sámediggi ásahedje jagi 2019 ođđa bušeahttaortnet mas jahkásaš juolludeamit Sámediggái álgojurdagaga vuodul čohkkejuvvojit ovttá postii stáhtabušeahtas, geahča čilgejumi kapihttala 560 poastta 50 vuolde, Giella- ja ođasmahttindepartemeantta Prop. 1 S (2018-2019). Ođđa ortnet addá Sámediggái stuorát doaibmanvejolašvuoda ieš vuoruhit ekonomalaš váikkuhangaskaomiid iešguđetlágan doaibmajuid hárrái.

Kapihttala 560 poasta 50 lea oktasaš bušeahttapoasta mii ruhtada daid suorgeviidodagaid maid fágadepartemeanttain lea ovddasvástádus fuolahit. Ođđa bušeahttaortnega láiddanjuolggadusat, maid Giella- ja ođasmahttindepartemeanta lea ráhkadan, galget daid vejolaš hástalusaid hálldašettiin leat veahkkinn maid okta čohkkejuvvon poasta sáhtta dagahit departemeanttaid gaskasaš ovddasvástádusjuogadeapmái. Ortnege dehálaš eaktu lea ahte juohke departemeanttas ain lea ovddasvástádus sámi áššiin iežas suorggis.

Sámediggi juogada ruđaid mat leat juolluduvvon, mañimus dievasčoahkkimisttis dainna várašemiin ahte Stuoradiggi dohkkeha bušeahttamearrádusa. Sámediggi juogada juolludemiid iežas vuoruhemiid mielde, muhto Stuorradikki bušeahttamearrádusa mielde. Sámedikki ekonomiijahálldašeami rámmaid mearrida Giella- ja ođasmahttindepartemeanta njuolggadusčoahkis mii lea Sámedikki ekonomiijahálldašeami várás, geahča sámelága § 2-1, goalmát lađđasa. Njuolggadusčoahkis lea departemeanta mearridan ahte Sámediggái ge gustojit stáhta ekonomiijanjuolggadusat ja mearrádusat stáhta ekonomiijastivrema birra.

Sámediggái lea biddjojuvvon hálldašanovddasvástádus mánjga hálldahuslaš áššis, nugo ovdamearkka dihtii sámediggeválggain, ekonomalaš doarjagiid juohkimis, skuvlla oahppoplánaid dárkilit ráddjejuvvon osiid mearrideamis, sámi kulturmuittuid hálldašeamis kulturmuittolága ja dasa gullelaš lánkaásahusaid mielde, ja vel ovddasteddjiid nammadeamis sierranas almmolaš orgánaide. Sámedikkis lea dasto vel váldi ja dadjamuš go dat oassálastá ja das leat ovddasteddjit ollu lánvegeottiin, stivrrain ja ráđiin.

Eanet dieđuid Sámedikki doaimma birra gávnnat dás: www.samediggi.no.

Giella- ja ođasmahttindepartemeanta (GOD)

(1000 ruvnuid mielde)

Kap.	Poasta	Namahus	Saldere-		
			Rehketdoallu 2020	juvvon bušeahtta 2021	Evttohus 2022
525	01	Stáhtahálldašeaddjit, Doaibmagolut	26 464	27 459	28 000 ¹
560	50	Sámi ulbmilat, Sámi giella, kultuvra ja servodateallin	518 968	539 013	559 645
560	51	Sámi ulbmilat, Divvun	7 428	7 621	7 780
560	55	Sámi ulbmilat, Sámi allaskuvla	5 363	5 502	5 616
563	01	Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáš, Doaibmagolut	6 586	6 258	6 351
563	21	Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáš, Erenoamáš doaibmagolut, <i>sirdin vejolaš</i>	1 547	2 861	2 921 ²
2445	31	Statsbygg, Dábalaš huksenproševttaid álggaheapmi, <i>sirdin vejolaš</i>			60 000
2445	33	Statsbygg, Dábalaš huksenproševttaid joatkin, <i>sirdin vejolaš</i>	29 800	57 000	
		Submi	596 156	645 714	670 313

¹ Juolludus ruhtada davimus fylkkamámiid doaibmamušaid regionála boazodoalloeiseváldin.

² Rehketdoallohku sistisdoallá proševttaid main lea olgguldas ruhtadeapmi, Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáša namas.

Lassin juolluduvvojit ruđat sámi ulbmiliidda čuovvovaš bušeahttakapihttaliin ja poasttain:

Kap.	Poasta	Namahus
500	50	Giella- ja ođasmahttindepartemeanta, Dutkanprográmmat
553	63	Rádjaregionála Interreg-prográmmat

Kap. 525 Stáhtahálldašeaddjit, poasta 01 Doaibmagolut

Boazodoallu gullá stáhtahálldašeddjiid dábalaš doaibmarápmii. Danne lea juolludus meroštus das man ollu ollislaš juolludusas davimus stáhtahálldašeddjiide galgá gokčat sin doaibmamušaid boazodoalloeiseváldin.

Kap. 560 Sámi ulbmilat, poasta 50 Sámi giella, kultuvra ja servodateallin

Poasttas lea válđojuolludus Sámediggái.

Juolludusrievdamat:

- 7,3 milj. ruvnnu lasáhus Saemien Sijte – lullisámi musea ja kulturguovddáša jagi 2022 viessoláiggu máksimii.
- 6 milj. ruvnnu lasáhus Dieđ. Sd. 37 (2020–2021) *Sámi giella, kultuvrra ja servodateallin* – *Ealli sámi báikkálašservodagaid ealáhusvuodđu* nammasaš dieđáhusa čuovvuleapmái.
- 2,2 milj. ruvnnu vuoládus dan geažil go ealáhatmáksu Stáhta ealáhatkássii lea vuoliduvvon vástideaddjin, gč. lagat máinnašumi čállosa Prop. 1 S (2021-2022) oasi 1 čuoggás 4.3.

Oktiibuot evttohuvvo juolludit 560 milj. ruvnnu. Sámediggi hálddaša olles juolludusa.

Kap. 560 Sámi ulbmilat, poasta 51 Divvun

Divvun, sierra ovttatat Norgga ártkalaš universitehtas – Romssa universitehtas, ovddida ja jodiha teknologalaš giellareaidduid sámezielaid várás. Ođđaaigásaš giellateknologiija geavaheapmi lea eaktun dasa ahte sámezielat sáhttet seailut geavahangiellan otnáš servodagas.

Departemeanta evttoha juolludit 7,8 milj. ruvnnu jahkái 2022 Divvuma jodiheapmái.

Kap. 560 Sámi ulbmilat, poasta 55 Sámi allaskuvla

Sámi allaskuvla čadaha muhtun bargamušaid Giella- ja ođasmahttindepartemeantta gohččuma mielde.

Juolludus galgá geavahuvvot Sámi statistihka fágalaš analysajoavkku ja Sámi ofelaš-ortnega jodiheapmái. Árvaluvvo juolludit Sámi allaskuvlii oktiibuot 5,6 milj. ruvnnu jahkái 2022 gokčan dihtii Fágalaš analysajoavkku ja Sámi ofelaččaid goluid.

Kap. 563 Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáš, poasta 01 Doaibmagolut ja poasta 21 Erenoamáš doaibmagolut, *sirdin vejolaš*

Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáš Guovdageainnus lea fágalaččat iešmearrideaddji ásahus mii mearrida iežas ulbmiliid ja bohtosiid gáibádusaid daid rájaid siskkobealde maid Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta mearrida. Bargu galgá leat sin várás guđet leat ealáhusdoaibmit, almmolaš eiseválddit, dutkanbirrasat ja eará fágabirrasat, ja dasto vel lassin riikkaidgaskasaš organisašuvnnat ja ovttasbargoorgánat. Stivra lea guovddáza bajimus orgána.

Departemeanta evttoha juolludit oktiibuot 9,3 milj. ruvnnu Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáži jahkái 2022.

Kap. 2445 Statsbygg, poasta 31 Dábálaš huksenproseassaid álggaheapmi, *sirdin vejolaš*

Juolludus evttohuvvo lasihuvvot 60 milj. ruvnnuin Sámi joatkkaskuvlla ja boazodoalloskuvlla ja Beaivváš Sámi Našunálateáhtera oktasaš ođđa vistái Guovdageidnui. Prošeakta vurdojuvvo gárvánit jagi 2024 maŋit oasis, 485 milj. ruvdnosaš gollorájá siskkobealde. Rápmii gullet ruđat sihke vistái ja geavahanreaiduide. Proševtta eanet dieđuid hárrái, gč. Máhttodepartemeantta Prop. 1 S (2021–2022) ja Prop. 1 S (2021–2022).

Kap. 2445 Statsbygg, poasta 33 Dábálaš huksenproseassaid joatkin, *sirdin vejolaš*

Jagi 2021 stáhtabušehtas juolluduvvui 57 milj. ruvnnu Saemien Sijte ođđa museavistti gárvvisteapmái Snáases.

Kap. 500 Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta, poasta 50 Dutkanprográmmat

Prográmma sámi dutkan III galgá ovddidit dutkama mas lea alla dássi ja mii lea guoskevaš politihkkaovddideapmái, hálldahussii ja eará doaimmaheddjiide servodagas. Ulbmilin lea háhkat eanet dieđuid kulturdovdahemiid, sámi identitehta ja servodathuksema, bajásšaddama ja oahpahusa, giela, dálkkádaga ja birrasa, eallindiliid ja álbmotovdáneami birra. Departemeantta oassejuolludus lea 3,5 milj. ruvnnu jahkái 2022.

Kap. 553 Nuppástusnávccalaš regiovnnat, poasta 63 Rádjaregionála Interreg-prográmmat, *sáhttu geavahuvvot kapihtala 553, poastaid 60 ja 65 vuolde*

Ortnega ulbmilat

- Váikkuhit regionála ovddideapmái rádjaraštideaddji ovttasbargguin. Ortnet galgá váikkuhit a) jierbmát Eurohpái, b) ruonát Eurohpái, c) eambo ovtastuvvon Eurohpái, d) eambo sosiála Eurohpái ja e) Eurohpái mii lea ássiid lagat. Sierra Interreg-guoski ulbmil (ISO 1) nannen dihtii návccaid rádjaraštideaddji ovttasbarggu várás boahá lassin. Norgga oassálastimis deattuhuvvojit ulbmilat a, b, c ja ISO 1.
- Addit oassálastiide reaiduid, gelbbolašvuoda, návccaid ja ekonomalaš váikkuhangaskaomiid ovddidanproševttaid várás.
- Doarjut EU ruoná áŋgiruššama ja ON guoddevašvuoda ulbmiliid.
- Ulbmiljovkui gullet báikkálaš, regionála ja nationála eiseválddit, báikkálaš servodat- ja álgoálbmotdoaimmaheaddjit, priváhta ealáhusat, dutkan- ja ovddidandoaimmaheaddjit ja eaktodáhtolaš organisašuvnnat.

Vuoruheamit 2022 (válljejuvvon oasitudrag)

- Jagi 2021 álgá ođđa Interreg-áigodat mii bistá jagi 2027 lohppii. Norga áigu searvat Øresund-Kattegat-Skagerrak, Sverige-Norge, Aurora og Kolarctic (kap. 553 postii 63) ja dasto vel Nordlig Periferi og Arktis, Nordsjøen, Østersjøen, Interreg Europe, URBACT, ESPON ja Interact prográmmaide.
- Dehálaš lea geahččalit movttiidahttit doaimmaheddjiid, maiddáí sámi doaimmaheddjiid oassálastit ovddidanprošeavttaide mat sohpet ortnega ulbmiliidda, ja váikkuhan dihtii rádjearasttideaddji prošeaktaovttasbargui.
- Prográmmat galget váikkuhit oktasaš doaibmamii ja oktasaš čovdosiidda riikarájaid rastá koronapandemii ja maŋná.

Ulbmiljuksama eavttut

- Indikáhtorat ulbmiljuksama árvvoštallamii mearriduvvojit juohke Interreg-prográmma prográmmadokumeanttas.

Raporta 2020–2021 (válljejuvvon oasit)

Davvi (10,2 milj. ruvnnu)

- Áŋgiruššama ulbmil lei dutkan ja ođđahutkan, fidnohutkan, kultuvra ja biras ja bargomárkan.
- Prográmmii gullet Nordlándá, Romsa ja Finnmárku, regiovnat Davvi-Suomas ja Davvi-Ruotas. Prográmmas lea oasseprográmma, Sápmi, mii gokčá olles sámi guovllu Norgga bealde Innlandet rájes Romssa ja Finnmárkku rádjai, ja vel buot sámi guovlluid Ruotas ja Suomas.
- Jagi 2021 rájes leat Botnia-Atlantica ja Davvi-prográmmat ovtastuvvon Interreg Aurora prográmmán.

Kolarctic (8 milj. ruvnnu)

- Áŋgiruššama ulbmil lei ovttasbargu ealáhusovddideami hárrái, erenoamážit unna ja gaskageardán fitnodagaid várás, rádjearasttideaddji luonddu ja birasresurssaid hálddašeami hárrái, guoddevaš fievrrideami hárrái, ja vel sirddolašvuoda/ja rádjasihkkarvuoda hárrái. Álbmogis álbmogii ovttasbargu ovddida gulahallama ja luohttamušduddjoma rájaid rastá davvin.
- Prográmmii gulle Nordlándá, Romsa ja Finnmárku. Norrbotten (Ruotas), Lappi/Lappland (Suomas) ja Murmánska, Arkhangelsk ja Nenetsa (Ruoššas).

Prográmma čuovvula jagi 2013 julggaštusa Barentsovtasbarggu birra, ja váikkuha ovttasbargui Ruoššain davviguovlluin.

Mánnga sámi prošeavtta leat leamaš hui dehálaččat dan láhkai ahte dat leat čalmmustahtán ja gaskkustan sámeielaid, ja dasa lassin ge go dat leat viidáseappot ovddidan davvi álgoálbmogiid kulturguoddi doaimmaid.

Olgoriikadepartemeanta (OD)

Ruđat juolluduvvojit sámi ulbmiliidda čuovvovaš bušeahhtakapihttaliin ja poasttain:

Kap.	Poasta	Namahus
115	21/70	Erenoamáš doaibmagolut ja Kultur- ja diehtujuohkinulbmilat
116	70	Geatnegas máksámušat
118	70	Davviguovllut, ovttasbargu Ruoššain ja atomasihkkarvuolta

Kap. 115 Ealáhusovddideapmi, kultuvra ja diehtujuohkin, poasta 21 Erenoamáš doaibmagolut ja poasta 70 Kultur- ja diehtujuohkinulbmilat

Doarjagat mat addojuvvojit dáin poasttain, galget leat mielde ovddideamen Norgga kultureallima riikkaidgaskasaš vejolašvuodaid ja Norgga oainnuid ja servodatberoštusaid. Rádjarasttideaddji kultur- ja álbmogis álbmogii ovttasbargu davvin, dás maiddá Barentsregionnas, gullá ráđđehusa davveguovloáŋgiruššamii. Dán áŋgiruššama guovddáš áššin leat maiddá álgoálbmotproševttat.

Olgoriikadepartemeantta guovddáš ovttasbargoguoimmit, go lea sáhka daid sámi birrasiid riikkaidgaskasaš kulturovttasbarggus mat ruhtaduvvojit dán poastta bokte, leat earret eará Riddu Ridđu-festivála ja prošeakta Dán jagi davviálbmot.

Dáin poasttain juolluduvvojit maid ruđat sámi kulturulbmiliidda guoskevaš olgoriikastašuvnnaid ja doarjaruđaid bokte maid Norwegian Arts Abroad dáiddafágalaš organisašuvnnat hálddašit. Dasa gullá preassa ja áššedovdiid mátkedoarjja festiválaide ja eará kulturdáhpáhusaide mat leat mielde duddjomin sámi artisttaid ja dáiddáriid fierpmádagaid ja riikkaidgaskasaš doaimmaid.

2020 og 2021

Riddu Ridđu-festivála ja prošeakta "Jagi davviálbmogat" fertii heaittihuvvot jagi 2020 pandemiija geažil, muhto Olgoriikadepartemeanta juolludii jagi 2021 1 milj. ruvnnu *Riddu Ridđu-festivála* prošeaktii "Jagi davviálbmogat", ja vel ahte lea sohppojuvvon 1 milj. ruvnnu riikkaidgaskasaš delegáhtaprográmmii, maid leat plánen čađahit golbma jagi ja dalle vel juolluduvvo 1 milj. ruvnnu juohke jagi.

Internašunála Sámi Filbmainstituhtta (ISFI) lea ožžon 500 000 ruvnnu ÁRRAN sámi filbmaáŋgiruššamii Venezias jagi 2022. Dasa lassin bohtet ohcanvuđot ruđat mat leat kanaliserejuvvon olgoriikastašuvnnaid bokte ja Norwegian Arts Abroad bokte mat leat sámi ulbmiliid várás.

Evttohusat jahkái 2022

Olgoriikadepartemeanta áigu ain addit doarjagiid sámi birrasiid riikkaidgaskasaš kulturovttasbargui. Dasa lassin evttohuvo kanaliseret ohcanvuđot ruđaid olgoriikastašuvnnaid bokte ja Norwegian Arts Abroad bokte mat leat sámi ulbmiliid várás.

Davviriikkaid paviljoŋŋa Veneziabiennálas 2022 kuratere Norgga OCA bokte, ja dat čalmmustahtta sámiid golmmain sámi dáiddáriin geat leat eret Suomas, Ruotas ja Norggas. Internašunála Sámi Filbmainstituhtta prošeakta ARRAN lea dan oktavuodas mielde.

Kap. 116 Riikkaidgaskasaš organisašuvnnat, poasta 70 Geatnegas máksámušat

Davviriikkaid ministtarráđđi – sámi doaimmabijut

Norgga geatnegas máksámuš Davviriikkaid ministtarráđđái juolluduvvo kapihttala 116 Oassálastin riikkaidgaskasaš organisašuvnnaide poasttas 70 Doarjagat riikkaidgaskasaš organisašuvnnaide.

Davviriikkaid ministtarráđđi juolludii 3,904 milj. dánska ruvnnu doarjjan sámi ovttasbargui kultursuorggis jagi 2020. Ruđat juogaduvvojit Sámeráđđái ja Sámi dáiddárráđđái, ja dat galget eanaš geavahuvvot sámi kulturdoarjjan mas lea davviriikkalaš ávki ulbmilin, eai ge nu ollu hálddahuslaš doaimmagoluid gokčamii. Doarjja sámi kultursuorgeovttasbargui vurdojuvvo bissut sullii seamma dásis jagi 2021. Oahpahussuorgái (Sámi Instituhtii) juolludii Davviriikkaid ministtarráđđi 1,7 milj. dánska ruvnnu jagi 2020. Ruđat sirdojuvvojit Sámi allaskuvlii ja daid hálddaša Sámi allaskuvlla stivra. Jahkái 2022 vurdojuvvo doarjja kultur- ja oahpahussuorgái bisuhuvvot.

Árktalaš ráđi álgoálbmotčállingoddi

Norgga geatnegas máksin Árktalaš ráđi álgoálbmotčállingodđái (IPS:i) juolluduvvo kap. 116 poasttas 70. IPS oaččui 1,26 milj. ruvnnu jahki 2020 ja 1,13 milj. ruvnnu jahkái 2021. Áigumuš lea bisuhit juolludusa seamma dásis jahkái 2022.

Kap. 118 Olgoriikapolitihkalaš ángiruššamat, poasta 70 Davviguovllut, ovttasbargu Ruoššain ja atomasihkkarvuohta

Árktis 2030

Doarjjaortnet Árktis 2030 lea dehálaš váikkuhangaskaoapmi Norgga davveguovlopolitihkas. Ruđat ja ortnega hálddašeapmi leat juogaduvvon gaskal Olgoriikadepartemeantta ja Romssa ja Finnmárkku fylkkagiella. Árktis 2030-ruđaid Fylkkagiella oassi juolluduvvo Giella- ja ođasmahttindepertemeantta bušehtas. Ortnega Olgoriikadepartemeantta oassi galgá veahkin fuolahit Norgga beroštumiid Árktisis ja Antárktisis, geavahit dan gelbbolašvuoda mii Norggas lea goappašiid buollaguovlluin, doarjut Norgga suverenitehta ja Norgga beroštusaid, ja váikkuhit ovttasbargu nannemii árktalaš stáhtaiguin ja doaimmaheddjiiguin main leat beroštumit Árktisis, maidđái sámi álgoálbmotdoaimmaheddjiiguin.

Sámeráđđi ja Olgoriikadepartemeantta vuolláičálle jagi 2017 soahpamuša gokčan dihtii osiid Sámeráđi goluin searvama várás Árktalaš ráđđái. Jagi 2020 máksojuvvui 0,83 milj. ruvnnu šiehtadusa vuodul ja 1,175 milj. ruvnnu jagi 2021. Plána lea bisuhit soahpamuša seamma dásis jagi 2022. Ruđat adnojuvvojit vuosttažettiin álgoálbmotovddasteddjiid mátkegoluid gokčamii searvama oktavuodas Árktalaš ráđđái ja Barentsráđđái.

Máhttodepartemeanta (MD)

			(1000 ruvnnuid mielde)		
			Saldere- juvvon		
Kap.	Poasta	Namahus	Rehketdoallu 2020	bušeahhta 2021	Evttohus 2022
222	01	Doaibmagolut	121 172	118 212	125 577
222	45	Stuorát rusttetháhkamat ja ortnegisdoallu	1 880	1 682	1 722
225	63	Doarjja sámi vuodđooahpahussii, <i>sirdin vejolaš</i> Kvalitehtaovddideapmi vuodđooahpahusas, Erenoamáš doaibmagolut,	71 678	87 660	94 733
226	21	<i>sirdin vejolaš</i>	7 500	15 000	15 000
227	63	Doarjja gielddaide ja fylkkagielddaide ¹	26 473	27 295	29 095
260	50	Universitehtat ja allaskuvllat, Stáhtalaš universitehtat ja allaskuvllat	98 007	103 909	99 479
275	21	Doaibmabijut alitohppui ja dutkamii, Erenoamáš doaibmagolut	1 000	1 000	1 000
275	70	Doaibmabijut alitohppui ja dutkamii	500	500	
2410	73	Stáhta loatnakássa oahpu váldima várás, Loatnageahpádusat, <i>meroštallanjuolludus</i> ²	900	500	500
Submi			329 110	355 758	367 106

¹ Submi gullá poastta juolludusa oassái mii juolluduvvo Snáase ja Mátatvuomi sámeskuvllaide.

² Submi gullá poastta juolludusa oassái mii lea evttohuvvon juolluduvvot loatnageahpádussii sidjiide geat čadahit oahpaheaddjioahpu sámegeilain.

Lassin juolluduvvojit ruđat sámi ulbmiliidda čuovvovaš kapihttaliin ja poasttain:

Kap.	Poasta	Namahus
254	70	Doarjja rávesolbmuid oahpahussii, Doarjja oahppolihtuide
260	50	Universitehtat ja allaskuvllat ¹
285	52	Norgga dutkanráđdi, Guhkesáigásaš vuodđodutkan

¹ Gullá juolludusaide eará universitehtaide ja allaskuvllaide go Sámi allaskuvllii, mii oázžu ruđaid sámi doaibmabijuide iežas jahkásaš rápmas.

Kap. 222 Stáhtalaš skuvllat ja gáiddusoahpahusbálvalusat, poasta 01 Doaibmagolut ja poasta 45 Stuorát rusttetháhkamat ja ortnegisdoallu, *sirdin vejolaš*

Kap. 222 juolludeamit geavahuvvojit jodihit Sámi joatkkaskuvlla Kárášjogas, Sámi joatkkaskuvlla ja boazodoalloskuvlla Guovdageainnus ja Áarjelsaemien vierhtiesáafoe (ovddeš Gaska-Norgga sámeskuvlla) Aarbortes. Oahpahus Áarjelsaemien vierhtiesáafoes ja joatkkaskuvllain čuovvu Máhttoloktema – Sámi. Juolludus gokčá maid bálkká riekteeaktosoahpamuša vuodul bargiide heaittihuvvon stáhtalaš skuvllain ja vuordinbálkká bargiide heaittihuvvon stáhtainternáhtain Finnmárkkus. Kap. 222 poastta 01 juolludeapmi lea lassánan 1,2 milj. ruvnnuin Áarjelsaemien vierhtiesáafoei eanet ohppiid geažil. Poastta juolludus lea dasto lasihuvvon 5,1 milj. ruvnnuin dannego bálkkáid meroštus lea lassánan seamma ollu.

Jagi 2020 reviderejuvvon nášionála bušeahhta oktavuodas juolluduvvui ruhta ovdaprošektii prošekteret oktasaš odđa vistti Beaivváš Sámi Našunálateáhtherii ja Sámi joatkkaskuvllii ja boazodoalloskuvllii Guovdageidnu. Jagi 2022 stáhtabušeahhtas evttoha ráđđehus 60 milj. ruvnnu álgojuolludussan oktasaš vistti atnui váldima várás, gč. čilgehusa Gielda- ja ođasmahttindepartemeantta vuolde. Goluid gokčan juolluduvvo Gielda- ja ođasmahttindepartemeantta bušeahhtas, kap. 2445 poasttas 31. Prošeavtta rápma lea oktiibuot 485 milj. ruvnnu (suoidnemánu 2022 haddedási ektui), ja galgá čadahuvvot design-to-cost prinsihpaid vuodul.

Máhttodepartemeanta evttoha på 125,6 milj. ruvdnosaš juolludeami jahkáii 2022 poasttas 01 ja 1,7 milj. ruvdnosaš juolludeami poasttas 45.

Kap. 225 Doaibmabijut vuoddoohpahusas, poasta 63 Doarjja sámegillii vuoddoohpahusas, sirdin vejolaš

Doarjjajuolludus galgá doarjut ruđalaččat gielddaid, fylkkagielddaid ja priváhta skuvllaid mat fállat sámegieloahpahusa oahpahuslága § 6-2 ja § 6-3 vuodul. Doarjja galgá maid geavahuvvot veahkkin dasa ahte oahpaheaddjit ožžot joatkkaoahpu sámegiela, ja ahte oahpaheaddjistudeanttat váldet oahpu sámegielain.

Poasttas leat golbma doarjjaortnega:

- Okta vuoddoskuvlla sámegieloahpaheapmái.
- Okta sámegieloahpaheapmái joatkkaoahpahusas.
- Okta ortnet masa gullet sámi lohkanlobit olles vuoddoohpahusa oahpaheddjiid joatkkaohppui ja rekrutterenstipeanddat oahpaheaddjistudeanttaide.

Jahkái 2021 juolluduvvui 87,7 milj. ruvnnu doarjjan sámegillii vuoddoohpahusas.

Kunnskapsdepartementet foreslår en bevilgning på 94,7 mill. kroner til ordningen i 2022.

Kap. 226 Kvalitehtaovddideapmi vuoddoohpahusas, poasta 21 Erenoamáš doaibmagolut, sirdin vejolaš

Vuoddoohpahusas galget buot fágat ođasmahttojuvvot jagi 2020 čavčča rájes. Ođđa fágaplánat fágaodasmahttima geažil dárbbasuvvojit ođđa oahpponeavvut. Jagiide 2020 ja 2021 danne juolluduvvojedje ruđat gaskaboddosaččat sámegiela oahpponeavvuide. Máhttodepartemeanta evttoha jahkái 2022 ge juolludit 15 milj. ruvnnu dása. Juolludusa lea vejolaš áddet eará ruđaid juolludeami oktavuodas maid Sámediggi geavaha seamma ulbmilii. Dasa gullá digitála oahpponeavvuid jorgaleapmi, heiveheapmi ja ráhkadeapmi sámegillii.

Kap. 227 Doarjja sierra skuvllaide, poasta 63 Doarjja gielddaide ja fylkkagielddaide Doarjja ruhtadit Snåase ja Málátvuomi gielddalaš sámeskuvllaid

Doarjjaortnegiin ulbmil lea váikkuhit sámi identitehta, giela ja kultuvrra bisuheapmái ja ovddideapmái. Doarjja ruhtada jođihit gielddalaš sámeskuvllaid Snåases, mii addá oahpahusa lullisámegillii, ja Málátvuomis, mii fállá oahpahusa davvisámegillii, ja daidda gulli internáhtaid doaimma. Dáidda skuvllaide sáhttet oahppit miehtá riikka beassat. Jahkái 2022 evttoha departemeanta lasihit juolludusa 1,8 milj. ruvnnuin veahkehan dihtii ruhtadit goluid daid ohppiid skuvlasáhtašepmái geat dan dárbbasit gielddalaš sámeskuvllain. Jahkái 2022 evttoha Máhttodepartemeanta 29,1 milj. ruvnnu sturrosas juolludusa.

Kap 254 Doarjja rávesolbmuidoahpahussii, poasta 70 Doarjja oahppolihtuide

Doarjja lea veahkkin addimin dohkkehuvvon oahppolihtuide vejolašvuoda fállat rávesolbmuide heivehahti ja heivehuvvon oahpahusa. Doarjaga osiid ožžot sámi oahppolihtut. Juolludusa unnit oassi galgá geavahuvvot goluid buhtadeapmái rávesolbmuid vuoddoskuvladási sámegieloahpahusas maid dohkkehuvvon oahppolihtut čadahit. Daid doarjagiid sturrodas meroštallojuvvo ovddit jagi doaimma vuodul. Jagi 2021 stáhtabušehtas evttoha ráđđehus sirdit ovddasvástádusa 10 oahppolihtus 14 doaibmi oahppolihtus Máhttodepartemeanttas Kulturdepartementii.

Kap. 260 Universitehtat ja allaskuvllat, poasta 50 Stáhtalaš universitehtat ja allaskuvllat

Universitehtaide ja allaskuvllaide mat ožžot juolludusa Máhttodepartemeanttas kapihttalit 260, gustojit čuovvovaš ulbmilat:

- alla kvalitehta oahpus ja dutkamis
- dutkan ja oahppu buorredilálašvuoda, árvoháhkama ja nuppástuhttima várás
- buorre olámuddu ohppui

- beaktilis, mánggabealat ja nana alitoahpposuorgi ja dutkanvuogádat

Jahkái 2020 oáččui Sámi allaskuvla 98 milj. ruvnnu. Allaskuvla fállá earret eará dakkár fágaid go journalistihka, oahpaheaddjioahpuid, sáme giela ja sámi girjjálašvuoda, duoji, boazodoalu ja álgoálbmotoahpu. Buot fágaid vuodus lea sámi kultuvra ja sámi árbediehtu ja árbemáhttu. Jahkái 2021 oáččui Sámi allaskuvla 103,9 milj. ruvnnu.

Jahkái 2022 evttoha Máhttodepartemeanta 99,5 milj. ruvdnosaš juolludeami Sámi allaskuvlii.

Kap. 275 Doaibmabijut alitohppui ja dutkamii, poasta 21 Erenoamáš doaibmagolut

Oahpaheaddjioahppoásahusaid ja skuvla- ja mánáidgárdeeaiggiid gaskasaš bargoguoibmevuohka alla kvalitehta geavada oktavuodas lea guovddáš doaibmabidju ráđdehusa strategiijas *Oahpaheaddjioahppu 2025* (2017). Jagi 2017 rájes lea Sámi allaskuvla ožžon juolluduvvot 862 000 ruvnnu jahkásaččat iežas bargui vuodđoskuvlaoahpaheaddjioahpuid bargoguoibmevuodain. Jagi 2020 rájes lea juolludeapmi lassánan 1 milj. ruvdnui vai bargu sáhtta fátmastit mánáidgárdeoahpaheaddjioahpu ja geavtlaš-pedagogalaš oahpu.

Ráđdehus evttoha joatkit seamma sturrosaš juolludusa.

Nationála láiddanjuolggadusat sámi buohccidivššároahpu várás

Barggu oktavuodas láiddanjuolggadusaiguin dearvvašvuoda- ja sosiálafágaoahpuid várás lea maid jođus bargu lánkaásahusaid ovddidemiin nationála láiddanjuolggadusa birra sámi buohccidivššároahpu várás. Nammaduvvon lea prográmmajoavku man lahtut bohtet oahpahusásahusain ja dain bálvalusain maid várás oahpahus lea, ja lahtut galget ovddidit láiddanjuolggadusa sisdoalu.

Máhttodepartemeanta lea várren dan bargui sullii 150 000 ruvnnu mat juohkásit jagiide 2021 ja 2022.

Kap. 275 Doaibmabijut alitohppui ja dutkamii, poasta 70 Doarjja

Ovddasvástádus ja ruhtadeapmi sámi alitoahpu ja dutkama fágastrategalaš orgánas lea bissovaš bargamuš mii biddjojuvvui Universitehta- ja allaskuvlaráđđái (UHR:i) jagi 2016.

Kap. 285 Norgga dutkanráđdi, poasta 52 Guhkesáigásaš vuodđodutkan

Ruđat sámi dutkamii kap. 285, poasttas 52 mannet eanaš Porteføljen for samisk – SAMISK fáddásurggiide (ovddeš Sámi dutkanprográmma III). Porteføljen fátmasta vuodđodutkama sámi čuolbmačilgehusaid birra mat gullet humaniorai ja servodatdiehtagii, ja dasto vel luonddudiedalaš dutkamii masa gullet dearvvašvuohka, dálkkádat ja biras mas njuolgga čatnasit humaniorai ja servodatdiehtagii. Ulbmil lea váikkuhit veahkin fuolahit Norgga ovddasvástádusa ovddidit ođđa, dutkanvuodot máhtu mii sihkarastá ja ovddida sámi giela, kultuvrra ja servodateallima. Jagi 2020 čavčča mearridii dutkanráđi stivra ahte prográmma ođđajagemánu 1. b. rájes 2021 galgai šaddat sierra porteføljen mas lea sierra porteføljestivra sámi várás. Prográmma bušeahhta jagiid 2020 ja 2021 lei 14,1 milj. ruvnnu, mas 10,6 milj. ruvnnu bođii Máhttodepartemeanttas ja 3,5 milj. ruvnnu fas bođii Gielda- ja ođasmahttindepartemeanttas.

Jagi 2020 giđa almmuhii SAMISK 14 milj. ruvnnu Dutkiprošeavttaid ođasmahttima várás, vuoruhettiinis ohcamiid «Levekår og befolkningsutvikling» nammasaš fáddásuorggis. Bohte oktiibuot 8 ohcama buohkanassii 77,5 milj. ruvnnu ovddas, ja dábálaččat lávejedje bohtit 20–27 ohcamuša juohke almmuheapmái. Vuollegis ohcciidlogu sivva lei vissa eanaš ahte Dutkanráđi neahttasiidostuktuvrras ledje rievdadusat mat dagahedje ahte almmuhusa lei váttis áicat vejolaš ohcciide. Dasto ohcciid geahppáneami sivva leat oktasaš ohcamušmeannudanproseassa (mánga sámi-áššáigulleaš ohcamat sáhttet sáddejuvvot eará

bušeahhttaulbmiliidda), ja vel dat ahte SAMISK almmuhii ruđaid dušše ovtta ohcanšládji, ja ovdal fas eanet ohcanšlájaid main lei unnit bušeahhtarápma. Jagi 2020 addojuvvui doarjja guovtti prošeaktii, main lei buohkanas submi sullii 15,4 milj. ruvnnu.

Nuppi prošeavttas lea bajimus ulbmil nannet sámi iešmearrideami ja kultuvrralaš ealáskahttima oaččudettiin buoret áddejumi dain čuolbmás sosiála, politihkalaš ja ekonomalaš fámuin mat rievdadit álgoálbmotpolitihka davviriikkain. Prošeakta háliida duodaštit odđa gažaldagaid, hástalusaid ja vejolašvuodaid mat buktojit ovdan lassáneaddji beroštumiin, ja ealáskahttimiin, álgoálbmogiid dáidaga ja populearakultuvrra kulturpolitihkalaš ja politihkalaš dásis, ja vel dán rievdamu guorahallamiin ja čiekŋalat nuppástusa davviriikkalaš kolonialismma luonddu beallin ja dan mii guoská sámi servodaga ja eanetlohkoservodaga gaskavuhtii.

Nubbi prošeavttas fas lea ulbmil iskat ja guorahallat eatnamiid ja luondduriggodagaid stivrenvuogádagaid sámi guovlluin Norggas. Dat galggašii vuorustis sáhttit addit konkrehta rávvagiid eahpesámi ja sámi stivrenmálla eatnamiid ja luondduriggodagaid várás; systemáhtalaš visogova riikkaidgaskasaš prinsihpain ja standárddain mat dohkkehit álgoálbmogiid vuoigatvuodaid ieš- ja mielstivremii, ja dasa lassin vel dutkat systemáhtalaččat iešguđetlágan ieš- ja ovttasstivrenmáliid eará davviriikkain ja Kanadas oazžun dihtii buohtastahtti dieđuid ja máhtu dan bargui mii sáhtta fállat geavattalaš stivrenmáliid sámi guovlluin Norggas.

Jagi 2021 giđa almmuhii Porteføljen for samisk 15 milj. ruvnnu Dutki-prošeavttaid ođasmahttimii, dán háve ohcamiid vuoruhettiin nu ahte fáttálaččat heivejedje fáddasuorgái "Sámi identitehta ja servodathuksen." 15 ohcamuša bohte buohkanas ohcansubmi lei sullii 141,6 milj. ruvnnu. Mánja ohcama jukse buriid árvosániid, muhto ráddjejuvvon bušeahta geažil ii lean vejolaš ruhtadit eanet go ovtta prošeavtta 12 milj. ruvnnuin. Dát prošeakta háliida čađahit buohtastahtti iskama das mo sámi dálldoalut ja inuihtadálldoalut doaibmet muhtunlágan kultuvrralaš resilienssa (mielaš ceavzingierdilvuoda) ovttaláhkástanváikkhusaid maŋŋá, koloniserema maŋŋá ja soađi maŋŋasaš čálgopolitihka maŋŋá (nu go ássanpolitihka hárrái) skandinávalaš riikkain. Njuolgga ovttaláhkástanpolitihka leat ollu dutkan, unnibut čálgo- ja ássanvistepolitihka ja daid váikkhusaid álgoálbmotkultuvrraid jávkadeapmái.

Eará sápmái gullevaš dutkan maid Dutkanráđđi ruhtadii jagi 2020 sáhtta namahit čuovvovačča: 1) prošeakta mii háliida dutkat mo «Dovda» (sámi lávlunárbevierru unnamánážiid várás) ja unnamánáid nohkkanárbevierut váikkuhit lávluid ja unnamánáid gaskavuhtii vássánaigái, dáláaigái, boahhteáigái ja dasa mii ii gula olmui, erenoamážit elliide (3,9 milj. ruvnnu, Porteføljen humaniorai ja servodatdiehtagii); 2) prošeakta mii earret eará háliida dutkat ja dovdát hástalusaid ja resurssaid maid dálá beroštupmi álgoálbmotdáidagiin ja populearakultuvrras ovddastit sámi servodagaide kulturpolitihkalaš dásis (7 milj. ruvnnu, Porteføljen buorredilálašvuoda, kultuvrra ja servodaga várás); 3) Prošeakta mii gieđahallá daid areálaid hálddašemi main odne leat riiddut gaskal suodjalanberoštusaid ja geavahanberoštusaid godde- ja boazoguvlluin ja dasto mat árvvuid ja diehtovuogádagaid oidnojit areálaplánemis ja mearrádusain (9,8 milj. ruvnnu, Porteføljen dálkkádaga ja polar várás); 4) prošeakta mii geahčada biologalaš šláddjiivuoda nuppástusaid maid dálkkádatnuppástusat dagahit ja mat váikkhusaid dat dagahit báikegottiide ja álgoálbmogiid geat sorjájit luonddu veahkis olbmuid nugo bivddus, guolásteamis, meahcásteamis ja boazodoalus (3,3 milj. ruvnnu, Porteføljen dálkkádaga ja polar várás). Ollislaš visogovva sápmái gullevaš prošeavttain mat leat ruhtaduvvon eará porteføljein ii leat vel olámuttus.

Ráddjejuvvon boađuin ja veaháš vuollebáhca geažil ii plánejuvvo almmuheapmi jagi 2022. Dattetge plánejuvvo almmuheapmi jagi 2023 (30 milj. ruvnnu) almmuhanovttasbargun Porteføljein dálkkádat ja polar.

Kap. 2410 Stáhta loatnakássa oahpu váldima várás, poasta 73

Loatnageahpádusat, *meroštallanjuolludus*

Loatnageahpádusat dán poasttas leat iešguđetlágan loatnageahpádusortnegat Loatnakássas. Daidda studeanttaide geat leat čađahan unnimusat 60 oahppočuoggá ovtta sámegielas oahpaheaddjioahpu oassin dahje lassin, sidjiide geahpeda Loatnakássa loana gitta 50 000 ruvnnu rádjai. Ulbmil lea háhkat eanet oahpaheddjiid geain lea gelbbolašvuohta sámegielas. Jagi 2020 ledje 18 olbmo geat ožžo geahpádussan oktiibuot 900 000 ruvnnu dan vuodul. Máhttodepartemeanta evttoha juolludit 0,5 milj. ruvnnu dán ulbmilii jahkái 2022.

Kulturdepartemeanta (KD)

			(1 000 ruvnnuid mielde)		
Kap.	Poasta	Namahus	Rehketdoallu 2020	Saldere- juvvon bušeahtta 2021	Evttohus 2022 ¹
328	78	Eará musea- ja kultursuodjalusdoaimbajijut (Ovttasbargu duiskka museaiguin)		2 000	2 040
334	73	Regionála filbmadoaimbajijut jna. (Internašunála Sámi filbmainsituhitta)	8 420	9 110 ²	
334	78	Iešgudetlágan bissovaš doaimbajijut (Internašunála Sámi filbmainsituhitta)			9 800 ²
335	71	Mediadoarjja (Doarjja sámi aviissaide)	36 750	35 738	39 155 ³
337	71	Buhtadasortnegat (Čájáhusbuhtadas sámi foanddaide)	784	840	³
337	71	Buhtadasortnegat (Girjerádjebuhtadas sámi foanddaide)	1 217	1 267	⁴
		Submi	47 171	48 955	50 995

¹ Supmit tabeallas čájehit poasttain dušše juolludusaid sámi ulbmiliidda, eai ge poastaid olles supmiid.

² Doarjja ISFI:i lea jagi 2021 sirdojuvvon kapihttala 334 poasttas 78 kapihttala 334 postii 73.

³ Jagi 2021 ja jagi 2022 mearriduvvo čájáhusbuhtadus maŋŋágo dáid jagiid bálkášiehtadallamiid rápma stáhtas lea dihtosis.

⁴ Jagi 2022 girjerádjebuhtadus mearriduvvo dainna lágiin ahte jagi 2021 ovtadathatti indeaksa muddejuvvo ja geardduhuvvo dainna luoikkahanhivodagain mii lea juovlamánu 31. b. 2021 muttus.

Saemien Sijte – nannejuvvon jodiheapmi ja viessoláigobuhtadus

Saemien Sijte nammasaš musea ja kulturguovddáža ođđa visti galgá plána mielde gárvvistuvvot jahkemolsumis 2021–2022. Kulturdepartemeanta lea danne sirdán oktiibuot 10 milj. ruvnnu rápman Sámediggái nannen dihtii musea jodiheami ja gokčan dihtii jagi 2021 viessoláiggu, gč. Gielda- ja ođasmahttindepartemeantta kapihttala 560 Sámi ulbmilat poastta 50 Sámi giella, kultuvra ja servodateallin.

Sámi joatkkaskuvlla ja boazodoalloskuvlla ja Beaivváš sámi našunálateáhtera ođdavisti Guovdageainnus

Ráđdehus evttoha juolludit 60 milj. ruvnnu jahkái 2022 álggahanjuolludussan hukset oktasaš ođdavistti Sámi joatkkaskuvllii ja boazodoalloskuvllii ja Beaivváš sámi našunálateáhterii Guovdageidnui, gč. Gielda- ja ođasmahttindepartemeantta kap. 2445 poastta 31.

Kap. 328 Museat jna., poasta 78 Eará musea- ja kultursuodjalandoaimbajijut

2 milj. ruvnnosaš juolludus jagi 2021 dan bargui mii galgá oáččohit áigái Norgga, Duiskka ja Sámedikki gaskasaš šiehtadusa das mo lea vejolaš ášahit ovttasbarggu ja gelbbolašvuodasirdima sámi dávviriid birra mat leat Duiskka museain, evttohuvo jotkojuvvo jagi 2022. Okta ulbmiliin lea veahkehit ruđalaččat Duiskka museaid čájehit iežaset sámi čoakkáldagaid olbmuide.

Kap. 334 Filbma- ja dihtorspealloulbmilat, poasta 78 Filbmadoaimbajijut (ođas)

Poastta juolludusaide gullá earret eará doarjja Internašunála Sámi Filbmainsituhittii (ISFI). Jahkái 2022 evttohuvo 9,8 milj. ruvnnosaš doarjja ISFI:i.

Kap. 335 Mediadoarjja, poasta 71 Mediadoarjja

Juolludus sisttisoallá doarjaga sámi aviissaide ja dan ášahallá láhkaásahus. Doarjjaortnega hálddaša Mediaberráigeahčču. Dan vuodul mii čuožžu Dieđ. Sd. 17 (2018-2019) Mangfald og armlengds avstand – Mediepolitikk for ei ny tid, de áigu ráđdehus jagi 2022 sáddet gulaskuddamii evttohusa dahkat doarjjaortnega sámi aviissaide sorjjasmeahtumin vuodđovuogádagas.

Kap. 337 Buhtadusortnegat, poasta 71 Buhtadusortnegat

Čájáhusbuhtadus lea kollektiiva buhtadus daid dáidagiid čájeheami várás maid almmolaš dahje almmolaččat dorjojuvvon ášahusat eaiggáduššet, ja dan hálldašit njeallje buhtadusfoandda. Ortnegea mudde miessemánu 28. beaivvi 1993 mannosas láhka nr. 52 buhtadusa birra dáidaga ja dáiddaduoji jna. čájeheami ovddas. Dat oassi buhtadusas mii gullá sámi visuála dáidaga čájeheapmái, juhkkajuovvo Sámi dáiddáriid ja girječálliid buhtadusfondii.

Girjerádjebuhtadus lea kollektiiva buhtadus maid mudde miessemánu 29. beaivvi 1987 mannosas láhka nr. 23 girjerádjebuhtadusa birra. Daid dahkosiid dahkkit maid almmolaš girjerájut luoikkahit olbmuid, galget oazžut buhtadusa. Buhtadusa sturrodad meroštallojuovvo juohke luoikanovttadaga šiehtaduvvon mávssu vuodul ja juhkkajuovvo guovdilis buhtadusfoanddaide, earret eará Sámi fágagirjjálaš čálliid- ja jorgaleddjiidsearváid ja Sámi dáiddáriid ja girječálliid buhtadusfondii.

Eará ruhtajuolludusat sámi kulturulbmiliidda:

Mávggas dain vuostáiváldiin geat ožžot doarjaga/juolludusa Kulturdepartemeantta bušeahtas, hálldašit bargamušaid ja doaimmaid mat čatnasit sámi dáidagii ja kultuvrii. Dat guoská ovdamearkka dihtii Nasionálabibliotekii, nasionála museafierpmádahkii gulli museaide, Giellaráđđái, NRK:i ja Norgga kulturráđđái.

Sámi arkiiva

Sámi arkiivva doaimma gokččet dat jahkásaš juolludeamit mat bohtet Arkiivadoaimmahakkii stáhtabušeahta kapihttala 329 poasttas 01.

Norgga-Ruošša kulturovttasbargu

Norgga-Ruošša kulturovttasbarggus álggahuvvojit golmma jagi guhkkosaš ovtasbargoprográmmat ovddidan dihtii Norgga ja Ruošša gaskasaš kulturovttasbarggu. Kulturdepartemeanta addá golmma jagi guhkkosaš prošeaktadoarjaga ovddidanbargguid várás mat gullet kultursuorggi sierranas osiide, maiddáid sámi kultuvrii ja álgoálbmotkultuvrii kapihttala 325 poasttas 72.

Báástedde prošeakta – Sámi kulturárbbi máhcaheapmi

Norgga álbmotmusea, Kulturhistorjjálaš musea ja Sámediggi leat dahkan šiehtadusa sámi dávviriid máhcaheami oktavuodas Oslo museain iešguđet sámi museaide. Eaktun sáhttit sirdit dávviriid, leat buorit vurkendilálašvuodad dain sámi museain mat galget vuostáiváldit dávviriid. Vai Várdobáiki sámi guovddáš galgá sáhttit vuostáiváldit dávviriid, lea evttohuvvon várret 2 milj. ruvnno sihkkaris magasiinnaide, čájáhuskáhpide main sáhtta sisáimmu dárkkistit jna.

Spealloruđat sámi valáštallamii

Jagi 2021 várrejuvvui 1,5 milj. ruvnno sámi valáštallamii spealloruđaid váldojuogadeami oktavuodas. Dát ruđat bohtet Norsk Tipping AS jagi 2020 badjebáhcagis. Doarjja sirdojuvvui Sámediggái mas lea ovddasvástádus viidáseappot juohkit daid ruđaid doarjaga ulbmila vuodul. Ulbmil lea bisuhit ja ovddidit viidáseappot sierralágan sámi valáštallandoaimmaid mat leat sámi kultuvrra oassin. Dasto galget ruđat dasa váikkuhit ahte álbmogis lassána valáštallan ja rumašlaš lihkaheapmi.

Doarjja galgá ovddimustá geavahuvvot mánáid (6-12 jagi) ja nuoraid (13-19 jagi) doaimmaide. Doarjja ii galgga geavahuvvot dakkár dábálaš valáštallandoaimmaid doarjjan maid sámi valáštallanorganisašuvnnat lágidit. Spealloruđat valáštallandoaimmaide jahkái 2022 juhkkajuovvojit gonagaslaš resolušuvnna vuodul giđdat 2022.

Justiisadepartemeanta (JD)

(1 000 ruvnnuid mielde)

Kap.	Poasta	Namahus	Rehketdoallu	Saldere-		Evttohus
				juvvon	bušeahtta	
			2020	2021	2022	
440	01	Politiiija – eanet máhttu sámi giela ja kultuvrra birra, Doaibmagolut	400	400	400	
440	01	Politiiija – mánáidviesut sámi guovddášguovlluin, Doaibmagolut				5 000
		Submi	400	400		5 400

Kap. 440 Politiijadirektoráhta – politiiija- ja leansmánneetáhta, poasta 01 Doaibmagolut

Kapihtala 440 poasttas 01 leat mángggaid jagiid juolluduvvon ruđat atnimii dain politiiijabiirriin main leat sámegiela hálddašanguvlui gulli gielddat. Jahkái 2021 lea várrejuvvon 400 000 ruvnnu. Jurdda lea juolludit seamma supmi jahkái 2022. Ulbmil lea movttiidahttit bargiid háhkat alcceseaset eambo dieđuid sámegiela ja sáme kultuvrra birra dain politiiijabiirriin main sápmelaččat orrot. Dat politiiijabiirret main leat gielddat guovttegielalaš hálddašemiin, sáhttet oheat ruhtadoarjagiid gokčat goluid mat sis leat leamaš dan geažil. Ortnege hálddašeapmi lea fápmuduvvon Finnmárkku politiiijabiirii, mii dalle lea ge ožžon riikkalaš ovddasvástádusa hálddašit ortnege gustojeaddji instruvssa mielde. Sámelága giellanjuolggadusat gustojit Trøndelága, Nordlándda, Romssa ja Finnmárkku politiiijabiiriide, main buohkain leat gielddat mat gullet sámelága mearrádusaid gustojeaddji guvlui.

Ásahuvvon lea sámi fierpmádatjoavku mas leat ovddasteaddjit Rihkusfuolas regiovdna davis, riidoráđiid čállingottis ja Duopmostuollohálddahas. Nordlándda politiiijabiirres lea ovddasteaddji Politiijadirektoráhtas. Bargu jotkojuvvo nannet sámegiela daid áššiid meannudeami oktavuodas main sámi mánat leat gillán veahkaválddi dahje illastemiid. Stáhta mánáidviesus Romssas lea earret eará sámegielat psykologa.

Politiiija áššemeannudan- ja arkiivavuogádat lea heivehuvvon nu ahte buot geavaheaddjit sáhttet geavahit reivemálaid sihke davvi- ja lullisámegiela várás. Vuogádat gokčá doaibmasurggiid jodiheami, stivrema ja doarjjafágaid (ovdamearkka dihtii HR – DBS) hálddahasáššiid lassin. Sámi reivemálaid heiveheapmi lea vuosttamuš lávki dasa ahte politiiija ieš sáhtta heivehit eanet áššemeannudoarjaga sámegilli namahuvvon áššemeannudanproseassain.

Ráđdehus almmuhii jagi 2021 ođđa doaibmaplána eastadan ja vuosttaldan dihtii veahkaválddi lagas gaskavuodain «Veahkaválddehisvuotta» (2021–2024). Doaibmabijut mearkkašit earret eará ahte máhttu ja gelbbolašvuotta sámi gielain ja kultuvrras galgá loktejuvvot politiiijas.

Mánáidviesut sámi guovddášguovlluin

Manimus jagiid leat almmustahttojuvvon duodalaš áššit veahkaválddi ja illastemiid birra sámi guovlluin, ja danne lea vuosttaš gearde ahte doaibmaplána veahkaválddi birra lagas gaskavuodain lea sierra kapihtal veahkaválddi ja illastemiid birra sámi servodagain. Eastadeami ja vuosttaldeami veahkaválddi ja illastemiid sámi servodagain ferte geahččat oppalaš barggu oktavuodas mii dahkkojuvvo vuosttaldan dihtii veahkaválddi ja illastemiid, muhto maiddá dálá álgagiid vuodul ovddidit sámi giela ja kultuvrra ja eará bargguid vuodul mat galget leat mielde nannemin goabbatbeallásaš luohttámuša gaskal Norgga eiseválddiid ja sámi álbmoga. Sihkarastin dihtii dáseárvosaš veahkkefálaldaga lea dárbu sajáiduhttit sámi giella- ja kulturgelbbolašvuoda, buot surggiide ja buot dásiide, dálá veahkkefálaldahkii. Veahkaváldi ja illasteami lea dakkár hástalus maid sámi servodat ja Norgga eiseválddit fertejit ovtas čoavdit.

Ráđdehus evttoha juolludit 5 milj. ruvnnu jahkái 2022 ásahit sierra mánáidviessofálaldaga mii lea erenomážit heivehuvvon sámi guovddášguovlluin mánáide.

Dearvvašvuoda- ja fuolahusdepartemeanta (DFD)

			(1 000 ruvnuid mielde)		
Kap.	Poasta	Namahus	Rehketdoallu 2020	Saldere- juvvon bušeahhta 2021	Evttohus 2022
761	79	Fuolahusbálvalus, Doarjja, <i>sáhtta adnojuvvot poastta 21 vuolde</i>	1 200	1 200	1 200
762	70	Vuoddodearvvašvuodabálvalus, Doarjja, <i>sáhtta adnojuvvot poastta 21 vuolde</i> ¹	6 200	6 200	6 200
Submi			7 400	7 400	7 400

¹ Supmit mat leat tabeallas čujuhit dušše juolludemiide sámi ulbmiliidda. Bušeahhtapoasttaid olles sturrodaga dárkilat čilgejumi hárrái mii čujuhit Dearvvašvuoda- ja fuolahusdepartemeanta proposišuvdnii Prop. 1 S (2021-2022).

Dasa lassin juolluduvvojit ruđat sámi ulbmiliidda čuovvovaš bušeahhtakapihttalis:

Kap.	Poasta	Namahus
765	21	Psychkalaš dearvvašvuolta, gárrenmirkkuid geavaheapmi ja veahkaváldi, Erenoamáš doaibmagolot

Kap. 761 Fuolahusbálvalus, poasta 21, *sáhtta adnojuvvot poastta 79 vuolde*

Gealbudandoaibmabijut fuolahusbálvalusas sámi geavaheddjiid várás

Doarjjaortnegiin ulbmil lea váikkuhusain ovddidit, implementeret ja nannet kvalitehta dearvvašvuoda- ja fuolahusbálvalusain daid geavaheddjiid várás geain lea sámi giella ja kulturduogáš fágaovddideami ja gealbudeami bokte. Doaibmabijut leat jurddašuvvon daidda guovlluide main leat ássit sihke lulli-, davvi- ja julevsámi gielain ja kultuvrrain. Doarjja galgá veahkehit háhkat, initieret ja gilvit máhtu daid sámi ássiid birra geat ožžot gielddalaš dearvvašvuoda- ja fuolahusbálvalusaid, ja mo dáid dárbbuid buoremus láhkai sáhtta gokčat ja mo dat sáhttet váikkuhit dasa ahte daid bargiid gelbbolašvuolta geat addet gielddalaš dearvvašvuoda- ja fuolahusbálvalusaid sámi geavaheddjiide, loktana. Ortnega eavttut hábmejuvvojedje Dearvvašvuodadirektoráhta ja Sámedikki gaskasaš ovttasbarggus. Doaibmabidju gullá jagi 2025 gealboloktemii.

Jagi 2020 juolluduvvui doarjja oktiibuot golmma doaimmaheaddjái. Jagi 2020 eai čađahuvvon nu ollu gealbudandoaibmabijut go lei sávvanuš, muhtumassii dannego dilli Covid-19 geažil lea hehtten plánejuvvon proševttaid čađaheami.

Jagi 2021 juolluduvvui 1,2 milj. ruvnnu doaibmabidjui. Evttohuvo joatkit juolludusa jagi 2022.

Kap. 762 Vuoddodearvvašvuodabálvalus, poasta 70, Doarjja

Doarjjaortnegiin ulbmil lea váikkuhit dasa ahte sámi álbmot oažžu seamma buriid dearvvašvuoda- ja fuolahusbálvalusaid go álbmot muđui ja dasa ahte bálvalusaid vuodus leat dieđut ja máhttu. Dearvvašvuodadirektoráhta hálldaša doarjaga.

Dárbu lea oažžut ođasmahttojuvvon dieđuid sámi álbmoga dearvvašvuoda birra ja das mo sámit geavahit dearvvašvuoda- ja fuolahusbálvalusaid. Juolludus gokčá doarjaga Sámi dearvvašvuodadutkama guovddáži. Dat lea iehčanas guovddáš mii gullá UiT Norgga árktaš universitehta Servodatmedisiinna instituhta vuollái. Guovddáža váldodoaibma lea čađahit dutkamiid čalmustettiinis sámi álbmoga dearvvašvuoda ja eallinvuogi.

Guovddáš čađahii stuorát álbmotiskama jagiid 2003–2004 gielddain main sámit ássat, ja dat gohčoduvvui SAMINOR 1. Iskan geardduhuvvui golmma davimus fylkkas áigodaga 2012–2014 ja gohčoduvvui SAMINOR 2. SAMINOR-iskan lea gávnahan dakkár dearvvašvuodahástalusaid sámi álbmogis maid sivaidd eai dieđe. Plánejuvo stuorát iskan, SAMINOR 3 áigodahkii 2022–2023 mas sihke davvisámi, julevsámi ja lullisámi guovllut leat mielde. Guovddáži lea viiddis riikkaidgaskasaš ovttasbargu.

Evttohuvo joatkit juolludusa 6,2 milj. ruvnnu sturrosažžan jahkái 2022.

Mánáid- ja bearašdepartemeanta (MBD)

(1000 ruvnnuid mielde)

Kap.	Poasta	Namahus	Rehketdoallu 2020	Saldere- juvvon bušeahtta 2021	Evttohus 2022
Div	Div	Sámi našuvnnalaš gealboguovddáš ¹	1 100	11 100	11 100
		Submi	1 100	11 100	11 100

¹ Logut tabeallas čájehit dušše juolludusaid sámi ulbmiliidda. Bušeahttapoastta olles sturrodaga dárkilat čilgehusa hárrái čujuhuvvo Mánáid- ja bearašdepartemeanta proposišuvdnii Prop. 1 S (2021-2022).

Evttohuuvvo juolludit ruđaid sámi ulbmiliidda čuovvovaš bušeahttakapihttalis jahkái 2022:

Kap.	Poasta	Namahus
840	70	Doarjja veahkaváldeastadeami jna. doaibmabijuide

Bušeahttapoastta dárkilat čilgehusa hárrái čujuhuvvo Mánáid- ja bearašdepartemeanta proposišuvdnii Prop. 1. S (2021-2022)

Iešgudetlágan kapihttalat/poasttat – Sámi našuvnnalaš gealboguovddáš

Bearašsuodjalus, mánáidsuodjalus ja gielddalaš heahteguovddášfálaldat dárbašit eanet gelbbolašvuođa sámi giela ja kultuvrra birra. Dárbu lea addit rávvagiid bálvalusaide, ja ovddidit máhttovuđot metodihka ja reaidduid mat leat heivehuvvon sámi mánáid ja bearrašiid dárbbuide. Dát leat bargamušat main dušše Regionála sámi gealboguovddášis (RESAK:s) odne viehka muddui lea ovddasvástáduš.

Juolludus RESAK:i lasihuvvui 10 milj. ruvnnuin, 11,1 milj. ruvndun, jahkái 2021 ovddidan dihtii RESAK viidáseappot našuvnnalaš sámi gealboguovddášin mii lea bearašsuodjalusa, mánáidsuodjalusa ja heahteguovddášfálaldaga várás. Dát váikkuhivččii eambo dáseárvosaš bálvalusfálaldahkii sámi mánáide ja bearrašiid ja dat nanosmahtášii sámi álbmoga luohtámuša veahkkefálaldagaide. Ođđa našuvnnalaš guovddáš ásahuvvui jagi 2021 čavčča. Juolludus guovddášii jotkojuvvo jagi 2022. Ruđat juolluduvvojit kapihttala 840 poasttas 21, kapihttala 842 poasttas 01 ja kapihttala 854 poasttas 21.

Kap. 840 Doaibmabijut veahkaválldi ja illastemiid vuostá, poasta 70 Doarjja veahkaváldeastadeami jna. doaibmabijuide.

Poastta juolludus lea earret eará geavahuvvon doarjjan vuodđudusa Alternativ til Vold (ATV) dálá ATV-kantuvrraid jodiheapmái ja ođđa kantuvrraid ásaheapmái.

Juolludus lasihuvvui 6 milj. ruvnnuin jagi 2020 sihkkarastin dihtii ođđa ATV-kantuvrra birrajagi doibmii Finnmárkkus mas lea sámi gelbbolašvuohta, ja nannen dihtii muhtun dálá ATV-kantuvrra bargoveaga. Juolludus jotkojuvvo jagi 2021 ja jotkojuvvo maiddái jagi 2022.

Eanadoallo- ja biebmodepartemeanta (EBD)

		(1 000 ruvnnuid miehde)		
Kap.	Namahus	Rehketdoallu 2020	Saldere- juvvon bušeahhta 2021	Evttohus 2022
1142	Eanadoalloalodirektoráhta	21 699	18 359	18 387 ¹
1151	Boazodoallošiehtadusa čadaheapmái	130 678	136 100	149 500
	Submi	152 377	154 459	167 887

¹ Submi tabeallas kapihttalas 1142 Eanadoalloalodirektoráhta siskilda juolludemiid poasttain 45, 70, 71, 72 ja 80, geahča válddahallama vulobealde.

Kap. 1142 Eanadoalloalodirektoráhta

		(1 000 ruvnnuid miehde)		
Poasta	Doaibmabidju	Rehketdoallu 2020	Saldere- juvvon bušeahhta 2021	Evttohus 2022
01	Doaibmagolut	269 985	240 662	238 458
45	Stuorát rusttetháhkamat ja ortnegisdoallu, <i>sirdin vejolaš</i>	16 160	12 051	12 051
50	Areálaresursakárttat	7 676	7 630	7 592
60	Doarjja šibitdoavttirgoluide	169 795	174 945	179 494
70	Doarjja duottarstobuide	816	816	816
71	Nuppástuhttindoaimbajut Sis-Finnmárkkus, <i>sirdin vejolaš</i>	4 248	4 500	4 500
72	Bággolotnumiid ja boazoguhtunvuoigatvuođa láigoheami buhtadusat, <i>meroštallanjuolludus</i>	475	492	520
73	Doarjja buhtadusaide jna. almmolaš gohččuma geažil šaddo- ja šibitbuvttadusas, <i>meroštallanjuolludus</i>	60 124	55 610	55 610
74	Buhtadus elliideagigáidida guohtungildosa geažil		1 000	1 000
76	Doarjja mielkeeriid oastimii		188 500	
77	Buhtadusdoarjja návdedoalu heaittiheapmái, <i>sirdin vejolaš</i>	226 888	350 000	1 470 000
78	Nuppástuhttindoarjja návdedoalu heaittiheapmái, <i>sirdin vejolaš</i>		20 000	20 000
80	Radioaktivitehtadoaimbajut, <i>sirdin vejolaš</i>		500	500
	Submi kap. 1142	756 167	1 056 706	1 989 541

Poasta 01 Doaibmagolut

Juolludeapmi galgá gokčat Eanadoalloalodirektoráhta doaimma. Eanadoalloalodirektoráhta lea doaimmaheaddji hálddahusorgána guovddáš boazodoallopolitihkalaš váikkuhangaskaomiid várás, ja galgá láchit diliid boazodoallopolitihka mihttomeriid juksamii.

Eanadoalloalodirektoráhta hálddaša earret eará boazodoallolága ja boazodoallošiehtadussii gulli váikkuhangaskaomiid, ja dat lea maid Boazodoallostivrra, Boazodoalu Ovddidanfoandda stivrra ja Bohccobierggu márkanlávdegotti čállingoddi. Direktoráhta galgá veahkehit doarjagiin ja čielggadanbargguin, ja direktoráhtas galgá maid buori muddui leat rávvejeaddji rolla boazodoallosuorggis.

Eanadoallo- ja biebmodepartemeanta evttoha addit dan poasttas 238,5 milj. ruvdnoš juolludusa jahkái 2022.

Daid poasttaid čilgejummi mat gusket erenoamáš boazodoalloulbmiliidda

Poasta 45 Stuorát rusttetháhkamat ja ortnegisdoallu, *sirdin vejolaš*

Juolludeapmi guoská stuorát reaidooastimiidda ja bajásdollui boazodoallohálddahusas.

Juolludeapmi galgá earret eará gokčat goluid čuovvulit Norgga ovddasvástádusa riikkaidgaskasaš siehtadusaid čadaheamis, ja daid rádjaáidid bajásdoallamii mat leat Ruota rájás. Jagi 2022 juolludeapmi galgá geavahuvvot gárvvistit barggu odđa áidduiguin Norgga ja

Suoma gaskasaš boazoáidekonvenšuvnna vuodul. Juolludeapmi galgá maiddá geavahuvvot daid áiddiid bajásdoallamii mat leat Ruota, Suoma ja Ruošša rájain.

Eanadoallo- ja biebmodepartemeanta evttoha 12,1 milj. ruvdnosaš juolludusa jahká 2022.

Poasta 70 Doarjja duottarstobuide

Juolludeami ulbmil lea fuolahit earret eará boazodolliid oadjebasvuoda geainnohis eanadagain. Departemeanttas leat dál golbma duottarstobu maid stáhta eaiggáduššá – Joatka, Mollešjohka ja Gárdin. Duottarstobut doaimmahuvvojit šiehtadusa vuodul Eanadoalldirektoráhtain. Geatnegasvuolta lea doallat duottarstobuid rabas birra jagi. Eanadoallo- ja biebmodepartemeanta evttoha 0,8 ruvnnu juolludeapmin poasttas jahká 2022.

Poasta 71 Doaimmabijut guoddevaš boazodoalu várás

Ulbmil dáinna juolludemiin lea ruhtadit iešgudetlágan heivehallamiid ja doaimmabijuid vai boazodoallu sáhtá leat guoddevaš. Boazolohkan ja dohkkehuvvon doallonjuolggadusaid čuovvuleapmi leat dehálaš doaimmabijut, lassin daidda bearráigeahččandoaimmabijuide mat gusket rádjastideaddji boazoguohtumii gaskal Norgga ja Ruota.

Eanet máhttu buvttadeami ja massima birra lea dehálaš go áigumuš lea sihke váidudit riidduid ja bisuhit guoddevaš hálddašemi boazodoalus. Golut dakkár máhttoháhkamii gokčojuvvojit dán poasttas. Juolludus galgá maiddá gokčat mánga doaimmabiju čuovvulan dihtii boazodoallolága ja rádjaboazoguohtunlága, Finnmárkku duoddara gozihanprográmma, muhtun ovddidan- ja čielggadangoluid ja eanageavahankártaid digitaliserema boazodoalu várás.

Eanadoallo- ja biebmodepartemeanta evttoha 4,5 milj. ruvnnu juolludeapmin jahká 2022.

Poasta 72 Bággolotnumiid ja boazoguohtunvuoigatvuoda láigoheami buhtadusat

Juolludus galgá gokčat buhtadusaid maid bággolotnun ja boazoguohtunvuoigatvuoda láigoheapmi dagahit Trollheimenis, geahča Frostadikki lágamánnerievtti čakčamánu 2. b. 1999 mannosas bajimus árvoštallanmearrádusa eavttuid, ja guohtunšiehtadusa vuolláičállojuvvon boazoguohtunšiehtadusaid vuodul eanaeaiggádiiguin Trollheimenis. Eanadoallo- ja biebmodepartemeanta evttoha 0,5 milj. ruvnnu juolludeapmin jahká 2022.

Poasta 80 Radioaktivitehtadoaimmabijut

Ráđdehus dagai mearrádusa suoidnemánu 31. beaivvi 1986 Tjernobyl-lihkohisvuoda radioaktiivvalaš nuoskkideami geažil ja dat lea prinsihpalaš vuodđun dasa ahte stáhtas lea ovddasvástáduš gokčat goluid mat šaddet boadusin radioaktiivvalaš nuoskkidemiin. Biebmobearráigeahčču goziha radioaktiivavuoda dási, ja mearrida radioaktiivavuoda rádjameriid earret eará bohccobierggus. Jus bohccobierggus muhtun guovllus lea alit radioaktiivavuolta go rádjamearri, de lea vejolaš addit buhtadusa lassegoluid gokčamii dán oktavuodas.

Eanadoallo- ja biebmodepartemeanta evttoha 0,5 milj. ruvnnu juolludeapmin jahká 2022.

Kap. 1151 Boazodoallošiehtadusa čadaheapmái

		(1 000 ruvnuid mielde)		
Poasta	Doaibmabidju	Rehketdoallu 2020	Saldere- juvvon bušeahhta 2021	Evttohus 2022
51	Doarjja Ovddidan- ja investerenfondii	66 950	42 400	55 500
72	Doarjja organisašuvdnabargui	7 111	7 300	7 300
75	Gollovuolidan- ja njuolggadoarjagat, <i>sirdin vejolaš</i>	83 724	95 800	97 700
79	Čálgoortnegat, <i>sirdin vejolaš</i>	2 912	4 000	4 000
Submi kap. 1151		160 697	149 500	164 500

Guovvamánu 17. b. 2021 šihhte Stáhta ja Norgga Boazosápmelaččaid Riikkasearvi (NBR) boazodoallošiehtadusa áigodahkii 2021/2022. Aigodaga 2021/2022 boazodoallošiehtadusas lea 164,5 milj. ruvdnosaš dábálaš rápma. Dat lea 15 milj. ruvdnosaš lassáneapmi 2020/2021 Boazodoallošiehtadusa ektui. Boazodoallošiehtadus 2021/2022 joatká sihke daid boazodolliid vuoruheami geain lea boazodoallu váldodoaibman ja doarjjavuogádaga váldolinnjaid. Dat váikkuha dássitvuhtii ealáhusdoaimmaheddjiide. Siidaosit mat eai čuovvul geahpidanmearrádusaid, eai leat vuoigaduvvon doarjagii šiehtadusa vuodul.

Boazodoallošiehtadus 2021/2022 lea Solberg-ráđđehusa gávccát šiehtadus Norgga Boazosápmelaččaid Riikkaservviin. Ovtamielalašvuolta šiehtadallamiin lea dehálaš doarjun dihtii ásahuvvon šiehtadallamiid ja Eanadoallo- ja biebmodepartemeanta ja Norgga Boazosápmelaččaid Riikkasearvvi gaskasaš váldošiehtadusa.

Stuorradiggi meannudii Boazodoallošiehtadusa 2021/2022 geassemánu 16. b. 2021, gč. Prop. 189 S (2020–2021) Endringer i statsbudsjettet 2021 under Landbruks- og matdepartementet (Reindriftsavtalen 2021/2022 m.m.) ja Innst. 628 S (2020–2021).

Eanadoallo- ja biebmodepartemeanta evttoha kapihttalas 1151 164,5 milj. ruvdnosaš juolludusa jahkái 2022.

Dálkkádat- ja birasdepartemeanta (DBD)

(1 000 ruvnnuid mielde)

ap.	Poasta	Namahus	Rehketdoallu 2020	Saldere- juvvon bušeahtta 2021	Evttohus 2022
1429	71	Riikaantikvára, Doarjja ráfáidahttojuvvon kulturmuittuide main leat priváhta eaiggádat, <i>sirdin vejolaš</i>	6 000	6 000	
		Sum	6 000	6 000	

Kap. 1429 Riikaantikvára, poasta 71 Doarjja ráfáidahttojuvvon kulturmuittuide main leat priváhta eaiggádat, *sirdin vejolaš*

Riikaantikvára bušeahtas lea jahkái 2021 ja ovddit jagiide merkejuvvon gitta 6 miljon ruvnnu rádjai ruhta nannen dihtii automáhtalaččat ráfáidahttojuvvon sámi visttiid sealluhanbarggu čuovvoleami, Automáhtalaččat ráfáidahttojuvvon sámi visttiid sealluhanprográmma oassin.

Evttohuvo ahte ruhtamerken Sámediggái ii jotkojuvvo jagi 2022.

Johtalusdepartemeanta (SD)

Kap. 1352 Ruovdemádedirektoráhta, poasta 71 Infrastruktuvrabálvalusaid oastin – jodiheapmi ja ortnegisdoallan

Guohtunguovlluin, erenoamážit Nordlándda ruovdemádeguovllus, lea Bane NOR mánnga jagi bargan ovttas boazodolliiguin ja dutkiiguin hutkan dihtii beaktilis doaibmabijuid mat geahpedit bohccuid vuojáhallamiid. Iskkadeamit čájehit ahte guhkes áidit rasttidanšalddiid gaskkas dain guovlluin main ruovdemáde rasttida guohtunguovlluid dahje dain gaskkain main bohccot dávjá vuddjojít, orrot leamen buoremus doaibmabidjun. Lihkostuvvama eaktu lea ahte áidit leat doarvái guhkit, riehta hábmejuvvon ja biddjojuvvon rivttes sadjái, ja vel ahte lassin ráhkaduvvojít doarvái ruovdemáđii rasttidanšalddit dahje ruovdemáde vuloš luottat. Seammas lea dehálaš ahte áidii lea buorre kvalitehta ja ahte dat leat doarvái alladat, vai dat girdet ollu muohttaga ja biekkaid dálvet.

Dakkár áidumat mat galget geahpedit bohccuid vuojáhallamiid logu, vuoruhuvvojít dakkár ruovdemádegaskkain main vuddjonvárra lea stuoris ja main áidiiid lea vejolaš cegget fuođuid lunddolaš rasttidansajiid gaskii. Áidit leat erenoamáš beaktilis doaibmabijut. Vásáhusat leat ahte bohccuid vuojáhallamat nohket measta áibbas dain gaskkain main leat áidit ceggejuvvon, soames dakkár spiehkastagaiguin go eallit leat beassan áiddi siskkobeallai.

Bargu dálá áiddi guhkideamiin Sálahis gaskkas Kjemåga elv – Rusånes tunell, 16 km guhkkosaš áidi, lei válmmas jagi 2021. Oktiibuot lea Bane NOR áigodagas 2018-2021 ceggen 44 kilomehtera fuođdo- ja boazoáidiiid sullii 85-90 milj. ruvnu ovddas. Áidit ceggejuvvojít dakkár guovlluide gos lea alla riidodási ja gos ollu bohccot ja ealggat vuojáhallowvojít, vuostazettiin daidda gaskaide gosa sáhtta cegget áidiiid gaskal lunddolaš rasttidanšalddiid dahje ruovdemáde vuloš luottaid. Dáinna áidumiin leat ásahuvvon oktiibuot 63,5 kilomehtera boazoáidit Nordlándda ruovdemádes.

Geahpedan dihtii boazovuojáhallamiid eará láhkai lea dehálaš ásahit vugiid mo dieđihit boazoeaiggádiidda ja lokomotiivavuoddjái ahte bohccot leat ruovdemáde alde dahje dan lahka (boazodieđáhus), ja doarjaga helikoptergeavaheapmái johtima oktavuodas guohtunguovlluid gaska.

Jagi 2019 álggahii Bane NOR dutkanprošeavtta man ulbmil lei hutkat ođđa teknologalaš čovdosiid mat galget geahpedit boazovuojáhallamiid. Dutkanprošeakta čielggada iešguđet vugiid mo áicat bohccuid, ja oažžut dieđuid go eallit lahkoniit ruovdemáđii. Vuosttaš prošeaktamuddu gárvánii jagi 2019 geasi. Jagi 2020 čađahuvvojít buohtalas oasseprošeavttat. Prošeakta lea earret eará ásahan ovttasbarggu Sáltoduoddara orohagain registreren dihtii bohccuid areálageavaheami, dainna lágiin ahte eallit leat merkejuvvon sáddenrusttegiiguin main sáhttet viežžat dieđuid. Koronapandemiija geažil eai leat buot doaimmat čađahuvvon áigumuša mielde. Vuosttaš oasseprošeakta čađahuvvo jagi 2022 oktanaga dieđuid čohkkemiin, ovdalgo ođđa oasseprošeavttat álggahuvvojít. Olles prošeakta galgá plána mielde gárvánit jagi 2025.

Jagi 2021 álggahuvvui ovttas Stáhta geaidnodoaimmahagain ovdaprošeakta ja muddenplánabargu ođđa fuođdoáiddi várás gaskii Lønsdal-Sørelva Sálahis. Ođasmahttojuvvon plánat gaskii vurdojuvvojít jagi 2022 mielde. Dan oktavuodas árvoštallojuvvo lea go vejolaš geahččaladdat ođđa teknologalaš čovdosiid.

Olggosaddán:
Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta

Almmolaš ášahusat sáhttet dingot
lassigáhppálagaid dáppe:
Departemeanttaid sihkkarvuođa- ja bálvalusorganisašuvdna
www.publikasjoner.dep.no
E-poasta: publikasjonsbestilling@dss.dep.no

Prentehusnummir: H-2519 BS

